

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 71
(13 жовтня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	11
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	19
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА	43
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	53

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України: Гаслом Дня захисника України, який уперше відзначатиметься 14 жовтня, стане «Сила нескорених»

Президент П. Порошенко запропонував відзначати свято Дня захисника України, яке вперше країна святкуватиме 14 жовтня, під гаслом «Сила нескорених».

Під час виступу на Всеукраїнському форумі учасників антитерористичної операції глава держави зазначив, що саме силу нескорених продемонстрували українські воїни, які відстоюють незалежність і суверенітет України у війні з російським агресором. «Саме під таким гаслом – “Сила нескорених” – за кілька днів наша країна уперше відзначатиме День захисника України. Це свято започатковане в нелегкі часи для вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України», – зазначив він.

Президент наголосив, що захист Вітчизни став справою всіх українців, тому День захисника України, який визначено вихідним днем, має стати всенародним святом, таким же значущим, як Різдво, Великдень чи День Незалежності.

«14 жовтня, Покрова Пресвятої Богородиці, ще з козацьких часів був святковим днем захисників Вітчизни. Тому минулого року, свідомо викреслюючи з українського календаря чуже, штучно до нас привнесене свято російської армії-окупанта, я цілком природно зупинив свій вибір на 14 жовтня», – зазначив П. Порошенко.

Президент привітав присутніх зі святом *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/gaslom-dnya-zahisnika-ukrayini-yakij-vpershe-vidznachatimets-36119). – 2015. – 10.10).*

Звернення Президента України стосовно повернення Донбасу

Дорогі співвітчизники!

Після кількох важливих міжнародних поїздок, в яких вирішувалося питання, як досягти миру в Україні, я нарешті приземлився в Києві. Бачу, як багато хто з різних причин на біле каже «чорне»; збиває людей з пантелику, кличе на манівці. Відчуваю, що є потреба розставити крапки над і. Отже, дозвольте забрати у вас кілька хвилин недільного вечора, щоб коротко прозвітувати про наші воєнні та дипломатичні труди.

Найбільш промовистим результатом є тиша, яка протягом останнього тижня, попри окремі провокації бойовиків, встановилася на Донбасі. Вперше

за півтора року в більшості днів не стріляють, навіть з пістолетів.

Багато це чи мало, чи є тут взагалі будь-яке досягнення? Давайте запитаємо у мам та у дружин наших воїнів. У наших жінок, які по всій Україні не сплять ночами... Бояться, якби зі сходом сонця не прийшла, не дай Боже, похоронка.

А для мене дні, коли доповідають, що нема «двохсотих», – це свято. Ми зберігаємо життя і воїнів, і мирного населення, – наших співвітчизників, що на Луганщині та Донеччині. Це – головне.

Ще з 29 серпня запроваджено режим двостороннього припинення вогню. Сталого ж характеру цей режим набув лише завдяки зустрічі в Парижі. Нам вдалося змусити ворога погодитися на відведення озброєнь від лінії зіткнення.

До речі, будьте певні, що ми нашу техніку та озброєння переміщуємо згідно із спеціальним добре розробленим планом. Цей план дозволяє блискавично повернути її на позиції, якщо росіяни та їхні найманці надумують порушити перемир'я. Те, що ми вміємо оперативно реагувати на подібні виклики, ми вже демонстрували не раз – і під Мар'їнкою, і в Старогнатівці і в інших місцях.

Спільними скоординованими зусиллями з нашими партнерами, – передусім із Сполученими Штатами Америки, а також з Німеччиною і Францією, які представляють Європейський Союз, – ми таки добилися від Росії зобов'язання не проводити псевдовибори в окупованих районах 18 жовтня та 1 листопада. Разом з припиненням вогню і досягненням перемир'я це не лише дає шанс продовжити зусилля з політико-дипломатичного врегулювання. Таке рішення дозволяє уникнути воєнної ескалації. Минулорічні псевдовибори – нагадаю, хто забув, – спровокували повномасштабне відновлення бойових дій.

Вкрай важливою є домовленість посилити місію ОБСЄ. Відтепер вона має отримати гарантований доступ не лише до тих окупованих територій, які прилегли до лінії зіткнення, але на усю їхню глибину... Вперше моніторингова місія ОБСЄ отримає доступ до українсько-російського кордону. Це, до речі, перший крок до його повернення під український контроль.

А. Меркель, Ф. Олланд, Б. Обама і я чітко дали зрозуміти Путіну, що вибори на окупованих територіях мають відбуватися лише за українським законом. Проведення такої кампанії тісно пов'язане із виведенням російських військ та військової техніки, роззброєнням бойовиків та відновленням українського контролю над державним кордоном України з Російською Федерацією.

Ми не маємо права, вибачте за тавтологію, позбавити права обирати місцеву владу на Донбасі тих українців, які внаслідок російської агресії стали біженцями. Так само маємо забезпечити участь українських партій та відновлення на окупованих територіях повноцінного українського теле- та радіомовлення.

Як бачите, процес організації виборів є вкрай складним. Тим часом

частина вітчизняних політиків ніби не розуміє, що ситуація не може повернутися в стан, в якому вона була до 1 березня минулого року... Що для реінтеграції територій потрібні надзвичайні мудрість та далекоглядність з українського боку. А ще складніше, ніж землі, повернути душі і серця людей.

Мені як Президенту необхідні розуміння та підтримка українського парламенту. Такі самі, як при ухваленні проекту змін до Конституції та закону про особливості режиму місцевого самоврядування в окремих районах Донеччини та Луганщини. Тільки тому, що раніше ці зміни були прийняті, сьогодні стало можливим довгоочікуване перемир'я, з'явилася перспектива добитися миру.

Без Верховної Ради не буде виборів. Без виборів на окупованих територіях політичне врегулювання зайде в глухий кут. Втім, дехто з українських політиків і не приховує, що вони саме такого варіанта й прагнуть. Тому й пропонують «оточити, заблокувати та ізолювати», а також «відрізати та віддати». Але це просте, примітивне рішення, яке не потребує ані інтелекту, ані політичної волі на відновлення цілісності країни, ані дипломатичного хисту. Тому це не мій сценарій. І не сценарій більшості українців, які прагнуть і миру, і возз'єднання країни.

Якщо втратимо шанс забрати назад Донеччину і Луганщину, хто в світі говоритиме про повернення Криму – з країною, яка розкидається територіями? Донбас – це також наша Вітчизна. А розмінюватися Батьківщиною – остання справа. Моя мета інша – зберегти країну.

Тому я зроблю все, щоби шансом відновити територіальну цілісність ми скористалися повною мірою.

І в Нью-Йорку, і в Парижі Росію, падку на чуже, попереджено про продовження та поглиблення санкцій. І це не мої слова. Це заяви наших європейських і американських партнерів.

Для того ми і створили глобальну коаліцію. Її завдання – продовжити тиск на агресора доти, доки останній російський окупант не залишить Україну, поки він не піде геть з Донбасу та Криму.

Єдність демократичного світу у питанні санкцій проти Росії, які сильно б'ють по економіці агресора; міжнародна солідарність в підтримці України та наша здатність захищатися – це і є ключ до миру.

Гарантією ж перемир'я і миру може бути лише надійність української оборони. Так, ми за мир, але ми не пацифісти. Наші військові – напоготові та спроможні дати відсіч агресору у будь-який момент. За рік ми створили нову армію – і далі продовжимо зміцнювати обороноздатність країни. В бюджеті на наступний рік буде передбачено істотне збільшення видатків на оборону.

Під час візиту до Нью-Йорка я домовився з керівництвом Сполучених Штатів про надання Україні нелетальної зброї. А саме надсучасних засобів контрбатареїної боротьби. Вони з відстані в десятки кілометрів від фронту дозволяють з найвищою точністю виявляти, звідки противник веде вогонь, і знищувати ті точки.

Цього тижня Конгрес США, і теж не без наших зусиль, схвалив рішення про виділення у 2016 р. значних фінансових ресурсів на надання військової

допомоги Україні. У листопаді американською стороною буде розпочато унікальну багатомільйонну програму з навчання українських збройних сил та спецпідрозділів.

Всі ці кроки Білого дому доводять, що чергові плітки про «зраду», про обмін України на Сирію – не більше, ніж московські фантазії і їхніх промосковських прибічників.

Дорогі співвітчизники!

Отримавши відсіч на фронті, Кремль намагається перенести протистояння всередину України. А частина українських політиків, на жаль, працює сьогодні під лєнінським гаслом «пораження в войнє для собствєнного правитєльства».

В той час, коли весь світ об'єднався навколо України, нам ще більше потрібна внутрішня згуртованість, бо лише консолідація суспільства дозволить здолати нам зовнішнього ворога.

Тільки так переможемо.

Слава Україні! *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 11.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Українське питання: реалії і перспективи за підсумками 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН

Генеральна Асамблея заснована в 1945 р. і, відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, є головним дорадчим, директивним та представницьким органом Організації Об'єднаних Націй. Складена з 193 членів ООН, асамблея є форумом для багатостороннього обговорення всього спектра міжнародних проблем. Вона грає також істотну роль у процесі встановлення норм і кодифікування міжнародного права. Хоча асамблея уповноважена виносити державам лише рекомендації з міжнародних питань, що не мають обов'язкової сили, проте вона ініціювала заходи політичного, економічного, гуманітарного, соціального та правового характеру, що вплинули на життя мільйонів людей в усьому світі. Останнім часом Генеральна Асамблея прийняла колективні рішення щодо курсу дій з метою врегулювання нових глобальних проблем, що потребують вживання невідкладних заходів і здобули катастрофічних масштабів, таких як зміна клімату і світова фінансово-економічна криза.

Враховуючи зазначені повноваження й можливості Генеральної Асамблеї ООН, підготовка і перебіг 70-ї Генеральної Асамблеї перебувала в центрі уваги вітчизняних і світових засобів масової інформації. Підсумки її роботи, позиції та орієнтири зовнішньої політики, окреслені в промовах керівників держав, і можливі наслідки їх реалізації продовжують

обговорюватися в політичних колах, експертному середовищі та в суспільстві.

Російсько-американський журналіст М. Стуруа, який багато років був акредитований у Нью-Йорку при ООН, зазначив, що Москва протягом останнього десятиріччя недооцінювала значення ООН, повністю покладаючись на своє право вето в Раді Безпеки. «...Ми не боїмося нічого, комар носа не підточить. А іноді буває, що вся Генеральна Асамблея голосує за щось, проти чого ми виступаємо. Але оскільки це має лише моральний вплив, але не більше, бо це не Рада Безпеки, а Генасамблея ООН, то це проходить повз», – зауважує М. Стуруа. Але поточна ситуація у світі потребувала іншої тактики і, як зазначає експерт, у російського президента В. Путіна «...було що сказати. Тому що у нього був певний план, який він намагався здійснити, і, природно, він повинен був поїхати на цю сесію, інакше цей план залишився б марним. І тому він поїхав в ООН, у Нью-Йорк» (<http://echo.msk.ru/programs/svoi-glaza/1631438-echo>).

Під час роботи асамблеї українська та російська делегації обмінялися символічними демаршами. Російська делегація майже в повному складі залишила зал Генеральної Асамблеї ООН під час виступу Президента України П. Порошенка. Симетрично відреагувала українська делегація, яка залишила зал засідань під час виступу президента Російської Федерації В. Путіна. Крім того, українські громадські активісти розгорнули простріляний прапор України, який свого часу було вивезено з Іловайська.

Згадуваний журналіст М. Стуруа, виходячи зі свого досвіду роботи в ООН, доволі стримано оцінив ситуацію, що склалася в залі засідань Генеральної Асамблеї під час виступів російського та українського президентів. «Сам по собі вихід делегації на знак протесту – це не історія недавніх днів України та Росії. Ні, це було і раніше, це абсолютно допустима і законна форма прояву твого ставлення до того чи іншого демаршу іншої сторони... У чому вся справа? Просто зараз, звичайно, відносини між Росією і Україною настільки загострені, що ось ці виходи негайно кинулися в очі», – зазначив журналіст. Такими, що не суперечать внутрішньому розпорядку Генеральної Асамблеї, на його думку, були й дії українських громадських активістів. «Ну, звичайно, їх вивели, так само як виводять будь-яку людину з будівлі Конгресу, якщо вона там чогось покричить із глядацької галереї або те ж саме зробить у Генасамблеї. Звичайно, він там щось крикне або розгорне прапор – їх потім будуть виводити. Це так. Їх виводять, щоб вони не порушували нормального перебігу роботи, скажімо, Генасамблеї в цьому випадку», – зазначив М. Стуруа (<http://echo.msk.ru/programs/svoi-glaza/1631438-echo>).

На жаль, на відміну від журналіста-міжнародника з багаторічним досвідом роботи в ООН, деякі російські парламентарі в коментарях щодо України не добирають слів. Зокрема, голова Комісії Держдуми у справах СНД, євразійської інтеграції і зв'язків із співвітчизниками Л. Слуцький, оцінюючи виступ Президента України П. Порошенка на Генеральній Асамблеї ООН, наголосив: «Виступ Порошенка – все той же театр абсурду,

який ми спостерігаємо в українській політиці після лютого державного перевороту в 2014 р... Президент України як заведений продовжує твердити на всіх міжнародних майданчиках про “агресивну Росію”, звинувачуючи нас у всіх гріхах, у тому числі в проведенні “політики війни, страху і маріонеткових урядів”... Тут може бути лише одна мета – відвести увагу світової спільноти від злочинів і звірств київського режиму проти свого ж народу». У свою чергу перший заступник голови Комітету Державної думи з міжнародних справ Л. Калашников заявив: «Чим менше уваги приділяють Україні, тим божевільніше вони стають. Звідси і заборони на польоти (авіакомпаній РФ) перед виступом П. Порошенка на шкоду собі і таке інше» (<http://tass.ru/politika/2302082>).

Проте, якщо відкинути емоції та залишити за дужками символічні акти, можна оцінити й реальні підсумки виступів керівників держав на ювілейній 70-й сесії Генеральної Асамблеї ООН 28–29 вересня 2015 р. Російський політолог, провідний науковий співробітник Московського центру Карнегі Л. Шевцова на своїй сторінці у Facebook 28 вересня 2015 р. зазначила: «Путін на сесії Генеральної Асамблеї ООН вирішив не дивувати світ і повторив те, з чим Кремль вже не раз знайомив аудиторію в останні дні. Путін запропонував Заходу новий GRAND BARGAIN – Велику угоду і спосіб забути про нинішню конфронтацію». Як зауважує Л. Шевцова, за запропонованим російським президентом сценарієм шляхом подолання чвар має стати «призначення» спільного ворога з подальшим об’єднанням для боротьби з ним. На думку російського політолога, основний меседж В. Путіна: «Я допоможу вам вирішити ваші проблеми і зніму ваш головний біль. Я вирішу проблему Близького Сходу. Я допоможу Обамі з його спадщиною. Ми вступимо в еру неподільного миру і спокою». На думку експерта, для збільшення привабливості запропонованої об’єднання В. Путін запропонував проект «інтеграція інтеграцій» – об’єднання ЄС з Євразійським союзом. «Це буде сильніше від ідеї будівництва комунізму!» – зауважує експерт. Причому запропонований В. Путіним «віртуальний, фейковий світовий порядок, у якому кожен може трактувати принципи як хоче», для деяких може бути дуже спокусливим», підкреслила Л. Шевцова.

Генеральний директор Інституту зовнішньополітичних досліджень та ініціатив, заступник голови Комітету громадської підтримки жителів Південного Сходу України при Раді федерації РФ В. Крашеніннікова насамперед оцінила виступ президента як конструктивний. «Він запропонував конкретні ідеї для розв’язання найгостріших світових проблем, у тому числі створення міжнародної антитерористичної коаліції. Безумовно, у тій чи іншій формі ця коаліція відбудеться. До того ж вона вже починає формуватися. Кілька днів тому було заявлено про відкриття інформаційного, згодом координаційного центру в Багдаді. У створенні цього центру взяли участь Ірак, Іран, Сирія і Росія. Це якраз ті країни, які по-справжньому, як підкреслив президент, реально ведуть боротьбу проти тероризму», – наголошує російський експерт (<http://www.vestikavkaza.ru/news/Rech-Putina-v-OON-izmenit-mir.html>).

Значно обережніше оцінюють довгострокові перспективи російських ініціатив зарубіжні експерти. Зокрема, засновник і президент американської дослідницької і консалтингової компанії «Євразія» Я. Бреммер оцінив промову російського лідера як тактичний успіх: «Сьогодні перемагає Путін. Це справжній геополітичний тріумф. Але у подальшому він заплатить дуже високу ціну». Причому не лише тому, що «почнуть повертатися трупи російських солдатів», пряме втручання Росії призведе до ускладнення загальної ситуації, оскільки «кровопролитний контрнаступ Асада ще більше полегшить вербування волонтерів з усього світу, готових битися за “Ісламську державу”». Проте, за оцінками американського політолога, «поки що Путін святкує перемогу: він підсилює свій вплив на Близькому Сході і починає вносити розкол у лави європейських союзників США, деякі з яких готові закрити очі на Асада. Йому навіть вдалося перемістити на другий план українську кризу» (http://inopressa.ru/article/29Sep2015/inotheme/obama_putin_ga.html).

На думку журналіста швейцарського видання Tages-Anzeiger Ю. Ханса, у сьогоднішній геополітичній ситуації є і особистісно-психологічне підґрунтя. Він вважає, що найсерйознішою помилкою лауреата Нобелівської премії миру Б. Обама під час української кризи стало те, що він назвав Росію регіональною державою. «Подібні речі потрібно тримати при собі: публічні образи для Путіна – те ж саме, що і розширення НАТО на Схід», – наголошує Ю. Ханс. Зради справедливості варто зазначити, що сам російський президент неодноразово заявляв, що Росія не претендує на роль наддержави. «Але сирійський наступ, який зробив його найбільш шанованим оратором на 70-й Генасамблеї ООН і нарешті подарував йому зустріч з американським президентом, говорить абсолютно іншою мовою: тим самим Путін спростував висловлювання Обама про регіональну державу, – підкреслює журналіст. – І, що цілком можливо, це і було однією з головних цілей всієї акції» (http://inopressa.ru/article/29Sep2015/inotheme/obama_putin_ga.html).

Російський політолог Д. Орешкін стримано оцінює досягнення російської делегації. Дійсно, президент Росії В. Путін, здійснивши «геройський прорив у Сирію» і сформувавши там військове угруповання, «змусив спілкуватися із собою, тому що став гравцем у сирійському процесі». Проте, на думку експерта, Путін хотів перенести увагу на Сирію, але американський президент наполіг на українському питанні. «Путін сподівався на більше, думаю, що Обама проявив достатню жорсткість... Той прорив виявився неефективним, тому що в Америці добре розуміють, що ті 2 тис. десантників, які є, не є серйозною силою. Щоб вплутуватися в сирійський конфлікт, у Путіна немає ні сил, ні бажання», – зазначив Д. Орешкін (<http://ru.krymr.com/archive/newsru/latest/16898/16898.html?id=27276853>).

Ще більш критично висловлюється український політолог, колишній народний депутат України Т. Чорновіл. Він переконаний, що жодне із завдань, які ставив перед собою на Генеральній Асамблеї ООН В. Путін, не було виконано. Експерт зауважує, що навіть промови найближчих союзників

Росії за змістом і формою були спрямовані проти російської політики. Зокрема, президент Білорусі О. Лукашенко зауважував на, м'яко кажучи, незручній для В. Путіна українській проблематиці, а президент Казахстану Н. Назарбаєв демонстративно виступав казахською мовою. За змістом і основними ідеями суперечили явним і прихованим сподіванням Росії й промови керівників деяких інших держав. Зокрема, на думку Т. Чорновола, лідер Китаю С. Цзіньпін виступив з позиції створення нового центру тяжіння, певного відновлення біполярного світу, але не в бажаному для В. Путіна форматі Америка – Росія. «Росія абсолютно випадає з цього біполяризму... Путін зазнав абсолютного розгрому на Генасамблеї і повне приниження. Його ідея про розмін України на Сирію зазнала абсолютного краху, причому ще й з додатковим мінусом. Мало того що не захотіли поступатися Україною, але його потуги в Сирії були визнані не чимось позитивним, що може бути поставлено на протилежні шальки терезів, а якраз як повний прямий негатив... Його підтримка Б. Асада тільки додала йому мінусів», – робить висновок Т. Чорновіл (<http://gordonua.com/publications/CHornovil-100119.html>).

Керівник Інституту глобальних стратегій В. Карасьов також звертає увагу, що повною мірою реалізувати свої наміри президенту Росії В. Путіну під час сесії Генеральної Асамблеї ООН не вдалося. «Єдине, на що спромігся Путін, це зменшення гостроти українського питання, проте надзавдання російської дипломатії відносно обміну України на Сирію й повернення Росії до клубу ключових геополітичних акторів не було реалізоване», – підкреслює В. Карасьов (http://galinfo.com.ua/news/putin_ne_domigsysya_togo_za_chym_ihav_na_zustrich_z_obamoju__vadym_karasov_207008.html).

Також неоднозначними є висловлювані вітчизняними й зарубіжними експертами оцінки роботи на Генеральній Асамблеї ООН української делегації. Щодо загального враження від підсумків візиту Президента України оцінка політолога Т. Чорновола в цілому позитивна. «Порошенко провів свою лінію добре, стримано», – підкреслює експерт. Достатнім успіхом, на думку Т. Чорновола, можна вважати той факт, що Україні вдалося подолати природне для будь-яких довготривалих процесів явище поступового зниження уваги й емоційної втоми. Але більш показовим щодо результатів Генеральної Асамблеї для України мають стати вибори непостійного члена Радбезу ООН і голосування щодо обмеження права вето, зазначає політолог (<http://gordonua.com/publications/CHornovil-100119.html>).

Навпаки, як безумовну поразку оцінює участь України в Генасамблеї ООН політичний експерт М. Павлів. «На мій погляд, це була більше ніж неефективна і неуспішна участь. Дипломатичний корпус України не вловив зміни настроїв, не вловив зміни всіх конотацій, пов'язаних із загальносвітовим контекстом, коли вся увага переключилася на сирійське питання, на питання біженців, коли українське питання в розумінні наших західних партнерів – США, ЄС – були акцентовані на зовсім інших проблемах», – зазначив політолог. Головною помилкою української делегації, на думку М. Павліва, було використання старого образу усіма

скривджених. «Заходу не цікаві наші стогони і страждання. А ми знову приїхали з цим порядком, в ролі “бідних родичів”... Україна випала з процесів... Зараз Україну як шкодливого школяра будуть вчитувати в Парижі і ще на багатьох майданчиках, будуть просто ставити перед фактом: або допомога, або забуття. І цей глухий кут – наслідок нашої неуспішної участі у Генасамблеї ООН, де ми могли провести масу двосторонніх переговорів, задекларувати позиції і перспективи, далекі від нинішньої поразенської позиції, – підкреслив політолог (<http://rian.com.ua/analytics/20151002/374634995.html>).

За висновком політолога, директора Київського центру політичних досліджень і конфліктології М. Погребинського, Європа теж, як і Україна, виявилася не на рівні сьогоднішніх світових викликів. «Я переглядаю зарубіжну пресу: там пишуть, як виступали Обама, Путін, Сі Цзіньпін, але я майже не бачив публікацій, як виступали лідери Німеччини, Франції, Великобританії. Вони теж виявилися на узбіччі мейнстрімної політики» (<http://rian.com.ua/analytics/20151002/374634995.html>).

На поглибленні геополітичних суперечностей і змін у розстановці сил у світі, що поступово й підспудно склалися протягом останніх років і нарешті почали доволі виразно проявлятися, наголосив український політолог і публіцист І. Хісамов. «Стало очевидним, що Росія та її президент В. Путін хоче очолити, стати духовним лідером Третього світу... Звичайно, робота велася давно – це і БРІКС, і підтримка нових – відносно – економік (Бразилія, Індія, не кажучи вже про Китай), і Туреччина, і інші країни, які незадоволені ФРС, незадоволені тим, що друкують долари в Америці і т. д. Це боротьба поки нерівна, але це боротьба... У Сирії Москва встала точно вже проти Вашингтону: Вашингтон хотів скинути Асада і не приховує цього, а Кремль каже: “Ми його не віддамо”», – зауважив політолог. І. Хісамов підкреслює, що українські політики мають враховувати той факт, що у сформованій сьогодні у світі ситуації Україна – тільки одна з ділянок великої гри. «І ми повинні виходити з цього. Але, мені здається, нашим керівникам не вистачає почуття реальності. Вони були першими на порядку і єдиними якийсь час, а зараз цей час минає. Значить, зараз потрібно просто зробити так, щоб це питання з порядку денного пішло. В інтересах українського народу, української нації, щоб це питання пішло, щоб тут не було цих проблем, над якими голову зараз ламають в різних кінцях світу», – наголосив І. Хісамов (<http://rian.com.ua/analytics/20151002/374634995.html>).

Отже, експерт попереджає, що зміна геополітичних акцентів, яка намітилася на Генеральній Асамблеї ООН, формування нових центрів тяжіння та зростаючі проблеми з подоланням наслідків кризи на Близькому Сході, поступово витісняють Україну на другий план у світовому порядку денному. Тому треба діяти швидко, щоб уникнути ризику залишитися сам на сам з проблемами чи принаймні значно втратити підтримку з боку західних партнерів. Надто за підсумками асамблеї поступово вимальовуються певні обнадійливі зрушення. Так, незалежний російський політолог Д. Орешкін у програмі «У колі світла» в ефірі радіостанції «Ехо Москви» зауважив: «Крим

робиться все більш дорогим, особливо після ніби громадянської акції з блокування, і Україну східну, м'яко кажучи, доводиться зливати. Тому що немає ні ресурсів для того, щоб її утримувати, та політичні витрати занадто великі. Загалом, вигляд не самий переможний і тому В. Путіну, який звик перемагати, доводиться перестрибувати з цієї потопаючої крижини на іншу, яка поки ще на плаву. Яка називається Сирія. Там він здійснює віртуальні перемоги... У будь-якому разі від війни потроху відповзаємо». Ведуча програми російська журналістка С. Сорокіна, завершуючи передачу, яка була присвячена підсумкам 70-ї Генеральної Асамблеї ООН, зауважила: «Відчуття таке, що від війни відповзаємо. І вчорашні виступи і зустрічі, потім прес-конференція та заяви окремих дипломатів підтверджують, що є ця надія» (<http://echo.msk.ru/programs/sorokina/1630844-echo>).

Отже, є надія. Звісно, думки експертів і оцінки політиків іноді істотно відрізняються, але, якщо підсумувати загальне враження, його можна охарактеризувати як своєрідну нічию, у якій немає тих, хто отримав нищівної поразки чи беззаперечної перемоги. Світові лідери озвучили свої позиції, обговорили умови подальшої співпраці. Те, що для цього було обрано саме Генеральну Асамблею ООН, підтверджує, що організація залишається найбільш авторитетним форумом для багатостороннього обговорення всього спектра міжнародних проблем, включно з проблемою врегулювання «донбаської кризи» і «кримського питання».

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман заявляє про необхідність реформування податкової системи та не виключає «пакетного» голосування за відповідні законопроекти разом із проектом Державного бюджету на наступний рік.

«Вважаю, що податкова система потребує модернізації і змін, оскільки вона дуже громіздка», – зазначив В. Гройсман в інтерв'ю парламентському телеканалу «Рада» в п'ятницю, 9 жовтня, за підсумками пленарного тижня, додавши, що це призводить до несплати податків до бюджету, збільшення «тіньової» частини економіки та зuboжіння громадян.

«Важливо, щоб податки були помірними, щоб податки сплачувалися, і важливо, щоб система оподаткування була незмінною, – заявив він. – Якщо нам вдасться знайти розуміння, якою має бути податкова система у наступному році, це може бути “пакетним” голосуванням нової системи і бюджету. Якщо не вдасться, все рівно потрібно працювати над бюджетом, визначати соціальні показники, соціальні стандарти. Треба виконувати соціальні зобов'язання перед Україною».

Говорячи про перебіг бюджетного процесу, В. Гройсман нагадав, що 15 вересня уряд направив до парламенту проект Державного бюджету на наступний рік, але згодом відкликав його для внесення певних уточнень з

урахуванням рішень, які має прийняти Верховна Рада, зокрема щодо реструктуризації боргів. «Сьогодні такі рішення є», – наголосив він.

Керівник парламенту повідомив, що 5 жовтня доручив парламентському Комітету з питань бюджету спільно з Міністерством фінансів розпочати «серйозну роботу» з підготовки бюджету і внесення його на розгляд парламенту. «Маємо дуже швидко рухатися з тим, щоб і країна, і місцеві бюджети розуміли свої показники», – наголосив він, акцентувавши на необхідності передбачити в проекті бюджету всі необхідні для місцевих бюджетів показники, аби органи влади на місцях могли їх затвердити.

«Ми не можемо допустити, щоб бюджет був прийнятий “під ялинку”», – підсумував Голова Верховної Ради (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/117138.html>). – 2015. – 9.10).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман заявляє про необхідність посилення відповідальності депутатів та керівників фракцій і груп за нехтування парламентарями їхніми робочими обов'язками.

В інтерв'ю парламентському телеканалу «Рада» за підсумками пленарного тижня В. Гройсман зазначив, що йому незрозуміло, навіщо депутат обирається до парламенту, якщо він не має бажання працювати. «Як не соромно дивитися людям в очі, коли ти не ходиш взагалі на роботу? – запитав він. – Я не збираюся з цим миритися. Вважаю, що треба підвищувати роль керівників фракцій. Вони мають нести відповідальність за тих, хто дозволяє собі нехтувати елементарними речами. Має бути повноцінний робочий день, повноцінна участь у засіданні Верховної Ради, повноцінна участь у законодавчому процесі, роботі комітетів».

В. Гройсман підкреслив, що ефективній роботі в сесійній залі має передувати серйозна робота в комітетах, і наголосив, що поставив завдання комітетам на наступному тижні проаналізувати зареєстровані законопроекти і визначити їхню пріоритетність до розгляду. «Маємо систематизувати законотворчу роботу. Якщо ми будемо системними – ми будемо ефективними, – сказав він. – Тому дуже важлива серйозна, системна, професійна робота».

На переконання В. Гройсмана, парламент має демонструвати високу ефективність і довіру людей, чого можна досягнути конкретними діями – приймати якісні, по-справжньому європейські закони. «Завдання – зробити парламент відкритим, публічним, зрозумілим для громадян, треба зробити так, щоб апарат парламенту був тією допоміжною службою народних депутатів, яка дозволить розробляти і приймати якісні закони», – заявив Голова Верховної Ради.

У цьому контексті він повідомив про роботу місії Європейського парламенту з оцінки потреб. «Ми напрацьовуємо фундаментальні системні зміни: парламент буде модернізований, ми запропонуємо модернізацію усіх процесів, які у ньому відбуваються, ми запропонуємо модель технічного

переоснащення, і я би дуже хотів, щоб парламент був електронним, відкритим, доступним і зрозумілим для громадян», – сказав В. Гройсман, зазначивши, що вже зроблено перші кроки на цьому шляху (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/117136.html>). – 2015. – 9.10).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман зазначає, що парламент ухвалив ряд надзвичайно важливих для країни законів.

В інтерв'ю парламентському телеканалу «Рада» за підсумками пленарного тижня в п'ятницю, 9 жовтня, В. Гройсман високо оцінив результати роботи парламенту, зокрема 8 жовтня, під час розгляду законопроектів на виконання Плану лібералізації візового режиму з країнами ЄС.

«Вони наближають нас до введення безвізового режиму з боку Європейського Союзу, – сказав В. Гройсман. – Питання віз потрібно взагалі залишити у минулому, оскільки це достатньо серйозно обмежує права наших громадян». Керівник парламенту також зазначив, що План лібералізації також передбачає прийняття рішень, спрямованих на посилення боротьби з корупцією. «Ці два завдання вчора ми виконали», – сказав В. Гройсман, додавши, що всі законопроекти, які були прийняті в першому читанні, готуватимуться до другого читання спільною робочою групою, до якої увійшли народні депутати, представники профільних міністерств, європейські партнери, аби ці документи відповідали європейським стандартам.

«Вчора ми стали ще на крок ближче до введення безвізового режиму. Але це залежить не тільки від прийняття законів, дуже багато речей залежить від того, щоб ці закони виконувалися», – сказав він.

Голова Верховної Ради також відзначив ухвалення рішень, спрямованих «на зміни в кращий бік ситуації з видобутком українського газу», зазначивши, що збільшення обсягів такого видобутку вплине на зменшення ціни енергоносіїв.

Дуже важливим В. Гройсман назвав рішення щодо запровадження відкритого доступу до всієї інформації щодо формування тарифів на електроенергію, газ, інші житлово-комунальні послуги (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/117135.html>). – 2015. – 9.10).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман переконаний, що новий закон про державну службу, підготовлений спільно з європейськими партнерами, має бути прийнятий до кінця року.

В інтерв'ю парламентському телеканалу «Рада» в п'ятницю, 9 жовтня, В. Гройсман повідомив, що профільний комітет уже підготував цей законопроект до розгляду в другому читанні. «Фактично ми можемо

говорити про те, що на наступному пленарному тижні, до кінця року на тих пленарних тижнях, які будуть, є всі шанси його розглядати, – сказав він. – Його треба приймати».

Голова Верховної Ради зауважив, що нині система державної служби є такою, що створює підвалини для корупції.

У цьому контексті керівник парламенту наголосив, що в системі державної служби має працювати необхідна кількість чиновників, які є професійними і отримують достойну заробітну плату. «Державна машина буде працювати на громадянина, а не навпаки, – заявив він. – Адекватний державний апарат є дуже важливим, оскільки виконує ряд завдань, пов'язаних з якістю життя». В. Гройсман пояснив, що критеріями роботи влади має бути підвищення якості життя громадян, рівнем середньої заробітної плати і пенсій, а також тривалістю життя (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/117140.html>). – 2015. – 9.10).

Голова Верховної Ради України від імені народних депутатів України і від себе особисто висловлює глибокі співчуття у зв'язку із загибеллю людей та значною кількістю поранених у результаті вибухів в Анкарі 10 жовтня 2015 р.

«Поділяємо скорботу родин загиблих і бажаємо якнайшвидшого одужання постраждалим.

Надзвичайно трагічно, коли люди, які мали намір взяти участь у мирній демонстрації, стали мішенню терористів. Це – брутальний акт проти прав людини, демократії та миру, якому немає виправдання.

Засуджуємо найрішучішим чином дії терористів і висловлюємо солідарність з турецьким народом у цей скорботний для Вашої країни час.

Закликаємо всіх парламентарів до консолідації зусиль у боротьбі із загрозою тероризму», – зазначається в телеграмі (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/117135.html>). – 2015. – 9.10).

Верховна Рада України ухвалила проект закону «Про внесення зміни до статті 87 Бюджетного кодексу України» (щодо фінансування політичних партій).

Проектом закону ч. 1 ст. 87 Бюджетного кодексу України доповнено п. 202 такого змісту: «202) державне фінансове забезпечення політичних партій у формах, визначених законом».

Закон набирає чинності з 1 січня 2016 р.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2138а (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/116954.html>). – 2015. – 9.10).

Верховна Рада України призначила членів комісій із проведення відкритого чотирирівневого конкурсу на зайняття посад керівників місцевих прокуратур, їхніх перших заступників і заступників (адміністративні посади в місцевих прокуратурах).

До складу Дніпропетровської конкурсної комісії призначені:

1. А. Шибко.
2. Я. Рябчій.
3. К. Усов.

До складу Київської конкурсної комісії призначені:

1. С. Власенко.
2. Р. Романюк.
3. О. Яценко.

До складу Львівської конкурсної комісії:

1. І. Крулько.
2. Д. Монастирський.
3. Т. Юрик.

До складу Одеської конкурсної комісії:

1. В. Голуб.
2. А. Ільюк.
3. О. Остапенко.

До складу Харківської конкурсної комісії:

1. В. Бухарєв.
2. В. Гудзенко.
3. Т. Зелькіна.

Перелік ухвалено 226 голосами (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/117025.html>). – 2015. – 8.10).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про зовнішню трудову міграцію».

Законопроектом пропонується встановити правові та організаційні засади державного регулювання зовнішньої трудової міграції та соціального захисту громадян України, які тимчасово виконували або виконують роботу за кордоном (трудовах мігрантів), і членів їхніх сімей.

Згідно з проектом, законодавство про зовнішню трудову міграцію складається з Конституції України, цього закону, інших актів законодавства, що регулюють відносини у сфері зовнішньої трудової міграції, а також міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та реалізації державної політики у сфері зовнішньої трудової міграції проектом пропонується визначити центральний орган виконавчої

влади, що забезпечує формування державної політики у сфері праці й соціальної політики, зайнятості населення та трудової міграції.

Проектом також передбачається визначити права трудових мігрантів на належні умови праці, соціальний захист і возз'єднання сім'ї.

Проектом передбачено, що «права трудових мігрантів, зокрема на належні умови праці, винагороду, відпочинок і соціальний захист, регулюються законодавством держави та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Трудові мігранти і члени їхніх сімей у період трудової діяльності за кордоном мають право брати участь у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні відповідно до законодавства України».

Документом також пропонується встановити державні гарантії щодо надання соціальних послуг і допомоги трудовим мігрантам.

Проектом передбачається, що держава сприяє реінтеграції в суспільство трудових мігрантів і членів їхніх сімей після повернення в Україну шляхом надання соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги».

Законопроектом також пропонується встановити державний контроль і відповідальність за порушення вимог законодавства щодо трудової міграції.

Згідно з проектом, «центральні та місцеві органи виконавчої влади, Служба безпеки України вживають у межах повноважень усіх можливих заходів для запобігання незаконній зовнішній трудовій міграції та торгівлі людьми.

Суб'єкти господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном, засоби масової інформації, інші підприємства, установи та організації або фізичні особи, які поширюють недостовірну інформацію, пов'язану із зовнішньою трудовою міграцією, несуть відповідальність згідно із законом».

Законопроект зареєстровано за № 2330а (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/116953.html>). – 2015. – 8.10).*

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції».

Законом вносяться зміни до ряду нормативно-правових актів України з питань фінансування діяльності політичних партій щодо:

– впровадження державного фінансування політичних партій (статутної діяльності політичних партій та компенсації витрат на передвиборну агітацію);

– визначення розмірів внесків фізичних і юридичних осіб на користь партій;

– деталізацію положень законодавства з питань фінансової звітності політичних партій про надходження та використання коштів;

– забезпечення доступу громадськості до інформації про джерела фінансування політичних партій тощо.

Крім того, запропоновано встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення порядку надання або отримання внеску на користь партії, порушення порядку фінансування політичних партій.

Закон було ухвалено з урахуванням певних поправок, внесених під час обговорення. Відповідний законопроект зареєстровано за № 2123а (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/116951.html>). – 2015. – 8.10).

Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»».

Під час засідання комітету зазначалося, що метою законопроекту № 2638 є виконання програми технічної інтеграції України до Багатосторонньої системи маршрутних зборів та відповідно до Багатосторонньої угоди про сплату маршрутних зборів.

Народні депутати звернули увагу на те, що відповідне законодавство (Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті») містить норми, що не відповідають процедурам Євроконтролю, обов'язковість яких визначена законодавчо при приєднанні України до Багатосторонньої угоди.

Проектом передбачається внести зміни до ст. 6 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»: доповнити новою – ч. 6 такого змісту: «вимоги, передбачені статтею 1 цього Закону або встановлені Національним банком України відповідно до статті 1 цього Закону, не поширюються на розрахунки за експортно-імпортними операціями при наданні послуг з аеронавігаційного обслуговування резидентами – провайдерами аеронавігаційного обслуговування».

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого забезпечить виконання Україною зобов'язань відповідно до міжнародних договорів України, що ратифіковані Верховною Радою та документів Євроконтролю, виконання яких є обов'язковим для України.

Це також дасть змогу забезпечити повноправне членство України у Євроконтролі та отримання всіх переваг, якими користуються європейські країни-члени цієї організації, і сприятиме подальшій інтеграції авіаційної галузі держави до європейської авіатранспортної системи (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/117066.html>). – 2015. – 9.10).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту повернути на доопрацювання законопроект про внесення змін до ст. 51 Водного кодексу України щодо заборони користування водним об'єктом без укладення договорів оренди та підстав анулювання таких договорів.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, законопроектом (№ 2432а) пропонується:

– визначити єдині законодавчі норми для надання водних об'єктів у користування на умовах оренди, у тому числі і водних об'єктів, які використовуються для цілей аквакультури: рибогосподарських технологічних водойм, акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України;

– встановити на законодавчому рівні заборону користування водним об'єктом або прибережною захисною смугою, у тому числі для цілей аквакультури, без укладення договорів оренди відповідно до Закону, а порушення умов договору оренди, у тому числі несплата (несвоєчасна сплата) орендної плати за водний об'єкт чи земельну ділянку під цим об'єктом, є підставою для анулювання договору оренди;

– визначити, що надання водних об'єктів у користування на умовах оренди регулюється Водним кодексом та Земельним кодексом України.

Народні депутати взяли до уваги висновки Головного науково-експертного управління, відповідно до якого питання оренди водних об'єктів уже врегульовано чинним законодавством: чинні редакції Водного кодексу України та Закону України «Про аквакультуру» не містять положень, які б дозволяли практику користування водними об'єктами без укладання договорів оренди. Так, згідно з ч. 1 ст. 51 ВК України в користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб можуть надаватися водосховища (крім водосховищ комплексного призначення), ставки, озера та замкнені природні водойми. Згідно ж з ч. 1 ст. 14 Закону України «Про аквакультуру» рибогосподарський водний об'єкт для цілей аквакультури надається в користування на умовах оренди юридичній чи фізичній особі відповідно до Водного кодексу України. Отже, на думку членів комітету, забезпечення виконання чинних норм згаданих законодавчих актів має здійснюватися шляхом приведення у відповідність ряду підзаконних актів, зокрема Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування риби, інших водних живих ресурсів та їх використання в спеціальних товарних рибних господарствах, затвердженої наказом Державного комітету рибного господарства України від 15 січня 2008 р. № 4 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 28.01.2008 р. за № 64/1475 (Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/117154.html>). – 2015. – 12.10).

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо створення рівних умов для реалізації прав працівників, які виховують дітей або доглядають за хворим членом сім'ї».

Під час засідання комітету зазначалося, що законопроектом № 2235 пропонується розширити коло осіб, які виховують дитину віком до 14 років або дитину-інваліда, для надання їм права на скорочену тривалість робочого часу за рахунок власних коштів підприємств і організацій. Зокрема, така гарантія поширюватиметься не лише на жінок, а й на батьків, опікунів чи піклувальників.

Проектом закону також передбачається надати цій категорії осіб право на встановлення неповного робочого дня або неповного робочого тижня в разі здійснення догляду за хворим членом сім'ї, відповідно до медичного висновку.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, народні депутати, підтримуючи законопроект, підкреслили, що запропоновані зміни забезпечать рівність участі жінок і чоловіків у догляді та вихованні дітей або за хворим членом сім'ї (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/117161.html>). – 2015. – 12.10*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

8–9 жовтня 2015 р. на запрошення президента Республіки Казахстан Н. Назарбаєва Президент України П. Порошенко здійснив офіційний візит до Республіки Казахстан.

Під час переговорів, які відбулися в дружній атмосфері, глави двох держав докладно обговорили ключові питання українсько-казахстанських відносин, обмінялися думками щодо актуальних проблем регіонального й міжнародного порядку денного.

Президенти України та Республіки Казахстан висловили готовність до подальшого поглиблення українсько-казахстанських відносин у політичній, торговельно-економічній, науково-технічній, культурно-гуманітарній та інших сферах на засадах дружби і взаємоповаги.

Глави держав підтвердили прихильність України та Республіки Казахстан фундаментальним принципам міжнародного права, поваги до суверенітету й територіальної цілісності держав, зафіксованим у засадничих документах ООН, ОБСЄ.

У цьому зв'язку глави держав відзначили єдину позицію щодо необхідності реалізації в повному обсязі мінських домовленостей 2014–2015 рр. і привітали спрямовані на це підсумки зустрічі «нормандської четвірки» від 2 жовтня в Парижі.

Лідери двох країн підкреслили необхідність поглиблення взаємодії в інтересах забезпечення миру й безпеки в рамках універсальних і регіональних організацій, подальшої консолідації міжнародних зусиль у боротьбі з міжнародним тероризмом, організованою злочинністю та незаконним обігом наркотичних засобів.

Глави держав засвідчили готовність до розширення співпраці за всіма напрямками, що становлять взаємний інтерес.

Президенти наголосили, що значна активізація торговельно-економічного співробітництва є одним з головних завдань двосторонніх відносин. Підтверджено, що пріоритетними для розвитку взаємовигідної співпраці є такі галузі, як паливно-енергетична, сільськогосподарська, енергетична, транспортна, гірничошахтна, агропромислове машинобудування, створення інфраструктурних об'єктів, авіаційна, космічна та інші сфери.

У цьому контексті дана висока оцінка підсумкам 12 засідання спільної Міждержавної українсько-казахстанської комісії з економічного співробітництва, яке відбулося 16 липня 2015 р. у Києві.

Визначено, що основним напрямом двосторонньої співпраці стане організація на території Республіки Казахстан спільних підприємств з виробництва нафтогазового обладнання, залізничної продукції, комунальної, дорожньо-будівельної та підйомно-транспортної техніки, гірничошахтного устаткування. Українська сторона надасть технологічне сприяння в будівництві на території Республіки Казахстан комбікормових заводів, елеваторних і зерноочисних комплексів, молочнотоварних ферм.

Президенти привітали проведення в рамках візиту українсько-казахстанського бізнес-форуму та відзначили важливість налагодження коопераційних зв'язків між підприємствами й компаніями обох країн, у тому числі в рамках розширення міжрегіонального співробітництва, а також взаємодії в багатосторонніх форматах.

Лідери обох країн відзначили важливість і актуальність тематики Міжнародної виставки «Експо-2017. Енергія майбутнього», що має сприяти взаємному збагаченню технологій у сферах енерговиробництва та енергозбереження.

Обговорюючи перспективи взаємної торгівлі, сторони відзначили, що приєднання Республіки Казахстан до СОТ створює сприятливі передумови для збільшення двостороннього товарообігу.

Президент Республіки Казахстан підтримав ініціативу України щодо приєднання до діалогового форуму «Азія – Європа» (ASEM). Відзначено, що здійснення цього кроку надасть новий імпульс співробітництву між Європою та Азією, сприятиме сталому розвитку всіх учасників форуму та підтримці стабільності у світі.

З метою подальшого зміцнення історичних зв'язків між двома народами, глави держав всіляко заохочують розвиток культурно-гуманітарної взаємодії між відповідними організаціями, діячами культури й мистецтв, навчальними закладами, а також мають намір сприяти активізації співробітництва у

сферах освіти та науки, культури й мистецтва, туризму та спорту.

За підсумками переговорів на вищому рівні було підписано План дій Україна – Казахстан на 2015–2017 роки («Дорожня карта-5»), у якому визначені ключові вектори двосторонньої співпраці на найближчу перспективу.

Президент України П. Порошенко висловив глибоку вдячність Президенту Республіки Казахстан Н. Назарбаєву за виявлену до української делегації гостинність, теплий і дружній прийом та запросив президента Республіки Казахстан відвідати Україну з візитом у зручний для нього час. Запрошення було з вдячністю прийнято (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 9.10).

Президент України дав інтерв'ю британській телерадіокомпанії Бі-Бі-Сі, у якому поділився своїми думками щодо російської агресії в Сирії, результатами зустрічі в Парижі «нормандської четвірки» та охарактеризував поточну ситуацію на Донбасі.

Відповідаючи на питання журналіста Бі-Бі-Сі стосовно свого бачення, яку ціль переслідує В. Путін у сирійському конфлікті, Президент України зазначив: «Це абсолютно зрозуміло. Він хоче досягнути глобальної дестабілізації так само, як рівно 18 місяців тому, коли російські солдати з'явилися в Криму та розпочали “розкачувати” ситуацію і анексували Крим в стилі аншлюсу 1938 р., так само, як рівно 15 місяців тому, коли російські військові з'явилися на Донбасі... І зараз вони з'явилися в Сирії. Мета та ж сама. Втрачаючи економічну змагальність, внутрішню підтримку та внутрішню стабільність, Росія намагається дестабілізувати глобальну безпеку та порядок», – сказав П. Порошенко.

Глава держави нагадав, що від самого початку російської агресії, Україною були представлені незаперечні докази присутності в Україні російських регулярних військ, які діяли разом з терористами, яких підтримувала Росія постачанням важкої військової техніки, танків, ПЗРК, систем реактивного залпового вогню тощо. «Після російської агресії в Криму і на Донбасі була повністю зруйнована післявоєнна система безпеки в світі, яка заснована на Статуті Організації Об'єднаних Націй і ефективному функціонуванні Ради Безпеки ООН», – сказав Президент України.

П. Порошенко також охарактеризував ситуацію в Сирії як «повну дестабілізацію» внаслідок втручання російських військових. «Я вважаю, що Росія отримає зовсім інший результат. Так само як ми продемонстрували дієвість нашої координації з Європою, Сполученими Штатами і всіма трансатлантичними партнерами і зупинили російську агресію, ефективним механізмом санкцій “попросили” Росію заплатити за абсолютно безвідповідальну, агресивну поведінку щодо України», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 9.10).

Президент П. Порошенко провів зустріч з делегацією Конгресу США у складі сенаторів Д. Шахін, Р. Дурбіна та Е. Воррен.

Глава держави висловив вдячність сенаторам за послідовну підтримку України у справі надання важливої допомоги з протидії російській агресії та подолання економічних викликів.

Президент поінформував американську сторону про ситуацію на Донбасі, зокрема про припинення вогню та досягнення домовленостей щодо скасування псевдовиборів. Однак, наголосив П. Порошенко, на жаль, немає інших позитивних сигналів та результатів, зокрема щодо забезпечення повного доступу інспекторів СММ ОБСЄ та звільнення заручників і незаконно ув'язнених, включно з Надією Савченко та Олегом Сенцовим. Він також засудив нові плани ватажків так званих ДНР/ЛНР щодо проведення місцевих псевдовиборів у 2016 році. За словами Президента, дата місцевих виборів буде визначена після ухвалення Верховною Радою України відповідного закону на основі українського законодавства та з урахуванням стандартів ОБСЄ/БДПЛ. «Чергові фантазії та шантаж бойовиків можуть обернутися новими санкціями для Москви», – попередив глава держави.

У цьому зв'язку П. Порошенко закликав США спільно з партнерами в Європі докласти всіх зусиль для забезпечення чіткого та неухильного виконання Мінських домовленостей Росією та бойовиками. «Кремль має зрозуміти, що за порушення Мінських домовленостей та режиму припинення вогню доведеться заплатити ще більшу ціну. Трансатлантична солідарність та реакція мають бути ефективними», – підкреслив П. Порошенко.

Сенатори привітали останні кроки щодо деескалації ситуації на Донбасі, передусім досягнення режиму припинення вогню та поступове відведення озброєнь від лінії розмежування, та висловили сподівання на повне виконання всіх домовленостей російською стороною.

П. Порошенко обговорив з сенаторами можливості активізації українсько-американської співпраці у питаннях посилення обороноздатності України, стабілізації економічної ситуації в країні, а також впровадження внутрішніх реформ, у тому числі в рамках реалізації стратегії боротьби з корупцією.

Президент поінформував про втілення реформ, зокрема реформування прокуратури та судової системи. Сенатори наголосили на важливості того, що люди мають відчувати перші результати реформ та демократичних перетворень (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –12.10*).

Президент України зустрівся з командирами військових частин середньої військової ланки управління. Під час зустрічі, яка відбулася в Національному університеті оборони України ім. І. Черняховського, глава держави привітав присутніх із Днем захисника України, який країна відзначатиме 14 жовтня.

«Для мене – висока честь бути Верховним головнокомандувачем таких Збройних сил України, такого війська, де середня ланка – командири батальйонів, бригад, зібрані в цьому залі, такі воїни, як ви, – звернувся до присутніх Президент. – Ми всьому світові продемонстрували, що українське військо здатне захистити державу, вміє її захищати і викликає високу повагу усіх наших зарубіжних партнерів. В цілому ми правильно будуюмо систему національної безпеки та оборони, в якій особливе місце належить командирі нової формації, командирі-герою, командирі-патріоту, командирі-професіоналу», – наголосив Верховний головнокомандувач.

Глава держави зазначив, що сьогодні ситуація в країні кардинально відрізняється від тієї, що була в лютому, під час попередньої зустрічі в такому складі. «Ми маємо іншу армію, інші Збройні сили. Ми маємо іншу ситуацію на фронті, де нарешті не чути пострілів. Це стало можливим, дякуючи спільним і скоординованим зусиллям українських Збройних сил, вашим зусиллям, і політико-дипломатичним зусиллям вищого керівництва країни, – зазначив Президент. – Нам є, що відзначати. І свято Захисника Вітчизни – нове і давнє. Нове, бо юридично воно запроваджене моїм указом лише минулого року. А давнє, тому що я прийняв рішення, щоб український народ, українські Збройні сили відзначали своє свято саме на велике християнське і козацьке свято – День Покрови Пресвятої Богородиці. Це був повний абсурд, щоб українське військо і Україна вшанували своїх захисників, захисників Батьківщини 23 лютого, в святковий день країни-агресора та її окупаційних військ».

Глава держави висловив впевненість у тому, що зміцнення обороноздатності держави починається не лише з побудови нової армії, підвищення її боєздатності, забезпечення новітньою модернізованою технікою. Насамперед воно починається з формування й цементування власної ідентичності та патріотизму.

За словами Президента, у нашому національному літописі не важко було знайти день, найбільш придатний для вшанування захисників Вітчизни. «Корені нового-старого свята – в сивій давнині. 14 жовтня, Покрову Пресвятої Богородиці, ще січовики-запорожці зробили своїм військовим святом. Відтоді не одне покоління українців, наших славних лицарів, борців за її незалежність та свободу відзначали його як день козацької слави та власної звитяги. Свято 14 жовтня поєднує наші християнські традиції, спадщину українського козацтва, армії Української Народної Республіки, УПА», – сказав Президент, наголосивши, що найбільшою мірою це свято асоціюватиметься зі справжніми героями України, учасниками антитерористичної операції і бойових дій, учасниками війни за нашу незалежність, з теперішніми Збройними силами, Національною гвардією, волонтерами, працівниками оборонних підприємств.

Глава держави від імені українського народу висловив сердечну подяку кожному воїну, кожному командирі за високий професіоналізм, звитягу, героїзм, за справжній український бойовий дух, які вони щоденно проявляють під час захисту свободи, суверенітету та територіальної

цілісності нашої держави.

Президент відзначив особливу роль командирів середньої ланки Збройних сил.

Глава держави заявив, що буде рішуче вимагати продовження реформування армії. При цьому Президент назвав найголовнішим пріоритетом збереження життя та здоров'я кожного військовослужбовця. «А ці питання значною мірою залежать від підготовки командира, вашої здатності оперативно та правильно приймати управлінські рішення, навчати та керувати особовим складом в умовах сучасного бою», – сказав він.

Звертаючись до присутніх, Верховний головнокомандувач зазначив: «Ви, наші військові, маєте бути наготові і спроможні будь-якої миті дати надійну відсіч агресору». За словами Президента, «ми свідомі того, що бойові дії можуть відновитися будь-якої миті». «Я абсолютно не довіряю Путіну та його маріонеткам. Я абсолютно не довіряю їх обіцянкам. Ми з вами маємо захистити Україну. Захистити, якщо когось прийде у голову випробувати нашу міць», – заявив П. Порошенко.

Вітаючи військових, П. Порошенко сказав: «З нами Господь, а над нами – рятівний Покров Його Пречистої Матері. Слава Україні!» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 12.10).*

Президент П. Порошенко взяв участь у робочій нараді волонтерів, які координуватимуть роботу центрів допомоги учасникам антитерористичної операції в регіонах України.

Центри створюються як допоміжні органи при обласних державних адміністраціях відповідно до указу глави держави № 570, яким було внесено зміну до Указу від 18 березня 2015 р. № 150 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції». Їхнє завдання – активізувати на відповідній території роботу щодо забезпечення надання учасникам АТО допомоги з вирішення питань, пов'язаних з їх лікуванням, реабілітацією та соціальною адаптацією.

Як зазначив під час зустрічі глава держави, до цієї роботи було вирішено залучити саме волонтерів і представників громадськості тому, що вони вже показали ефективну роботу у владних структурах, міністерствах і відомствах. Яскравий приклад – робота «Волонтерського десанту» в Міністерстві оборони.

«Ветеранські організації або учасники АТО є по всій країні, вони мають проблеми. Ми маємо ці проблеми вирішувати, – наголосив Президент під час наради. – Хто завжди допомагав нам долати супротив бюрократичного апарату? Волонтери. Лише коли волонтери з'явилися у Міністерстві оборони, крок за кроком, маючи мою безумовну підтримку і довіру, день за днем, крок за кроком, ми змінили армію, змінили Міністерство оборони і Генеральний штаб».

Глава держави вислови тверде переконання в тому, що настав час

розширювати коло діяльності та відповідальності «Волонтерського десанту» – починаючи від постачання озброєння і завершуючи соціальною, психологічною реабілітацією військовослужбовців, які повертаються додому. Забезпечення і створення таких дорадчих органів – центрів – у регіонах і є реалізацією цього завдання.

Радник Президента Ю. Бірюков, підкреслив, що у своїй роботі центри не повинні намагатися замінити чи перейняти на себе роботу департаментів ОДА, районних і міських адміністрацій, які мають опікуватися вищезазначеними питаннями. Їхнє основне завдання – допомогти вибудувати, налагодити й скоординувати роботу всіх органів і структур таким чином, щоб вони надавали всю необхідну допомогу демобілізованим військовослужбовцям-учасникам АТО, мобілізованим до АТО та членам їхніх сімей, рідним і близьким як мобілізованих, демобілізованих, так і загиблих бійців.

Президент наголосив, що боротьба з бюрократією – основне завдання створюваних центрів і їхньої роботи. Реальна турбота держави за своїх захисників стане основою перемоги над ворогом, підкреслив він.

Учасники наради, серед яких були представники всіх областей країни, обговорили питання організації роботи центрів, ділилися досвідом роботи з надання підтримки у своїх регіонах. Також вони звернули увагу Президента на ряд питань, зокрема щодо навчання, перекваліфікації та працевлаштування демобілізованих і членів їхніх сімей, реабілітації військових і забезпечення їх безкоштовними ліками, звільнення полонених і заручників.

Глава держави побажав представникам громадськості успішної роботи в новому для них починанні. «Ласкаво просимо до потужної команди волонтерів, які сьогодні беруть на себе трохи іншу, але не менш відповідальну функцію. Нам потрібен патріотизм і людяність, тоді ніхто не зможе подолати Україну», – сказав він *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 10.10).*

Президент П. Порошенко під час виступу на Всеукраїнському форумі учасників антитерористичної операції привітав ініціативу зі створення організації, яка об'єднає героїв війни за незалежність і територіальну цілісність держави.

«Переконаний, що ваша новостворена організація перейматиметься не лише питаннями соціального захисту своїх членів, а буде брати безпосередню участь в зміцненні обороноздатності Української держави, підвищенні патріотизму в українському війську та у молодого покоління», – зазначив глава держави.

Президент наголосив, що вітчизняна війна ще не закінчена, хоча завдяки надзусиллям українських військових та дипломатів вдалося зупинити вогонь і досягнути перемир'я. Останні два тижні немає пострілів та бойових

втрата, однак все ще залишаються підриви військових на розтяжках. «Нам потрібно мати сильне, патріотичне, добре навчене, ефективне, з унікальним бойовим досвідом українське військо», – сказав П. Порошенко.

За останні 18 місяців Україна створила потужні, добре треновані та патріотичні Збройні сили. Так, за шість черг мобілізації близько 210 тис. осіб прийшли на військову службу, з яких 35 тис. – добровольці і майже 108 тис. брали або беруть участь в АТО. Понад 93 тис. воїнів є безпосередніми учасниками бойових дій, з них майже 83 тис. воїнів отримали відповідний статус.

Присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих героїв.

Президент наголосив, що влада разом із громадськістю працюють над гідним соціальним забезпеченням учасників АТО. «Вперше в нашій історії більше 5 % ВВП держава віддає на сектор оборони та безпеки, на ЗСУ та інші силові підрозділи. Але ми розуміємо, що і виконання соціальних зобов'язань держави перед учасниками АТО є також першим пріоритетом», – зазначив глава держави. Зокрема, виділено майже 30 тис. ділянок (близько половину від потреби), реалізується проект забезпечення житлом.

Президент звернувся до Верховної Ради з вимогою невідкладно розглянути й прийняти закон про посилення відповідальності роботодавців за порушення прав демобілізованих, а нещодавно підписав указ, який передбачає створення в Києві та областях центрів допомоги учасникам АТО у таких питаннях, як лікування, реабілітація та соціальна адаптація.

Президент наголосив на важливості налагодження ефективної співпраці учасників АТО з представниками місцевої влади в питанні забезпечення захисту соціальних прав. «Після повернення з передової додому воїн повинен відчувати, що він потрібен своїй країні», – підкреслив Президент, додавши, що в бюджеті на наступний рік передбачено зростання грошового забезпечення українських військових.

Глава держави закликав учасників АТО долучатися до патріотичного виховання. «Хто, як не ви, є найбільшим авторитетом для покоління, що підрастає? Кому, як не вам, йти до шкіл викладати початкову військову підготовку, яка обов'язково має бути відновлена? На чийому ще прикладі, як не на вашому, вчити дітей любити Батьківщину?» – зазначив Президент.

Глава держави висловив сподівання, що учасники АТО допоможуть у консолідації суспільства.

Президент також вручив нагороди військовим – учасникам АТО (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 10.10).

Президент П. Порошенко в Астані взяв участь у роботі бізнес-форуму «Казахстан – Україна». Глава держави запросив представників бізнесу Казахстану до роботи в Україні.

«Наша зустріч з президентом Республіки Казахстан – блискуча нагода для початку ефективної взаємодії і співпраці між компаніями України і

Казахстану. Виграє той, хто першим приходить на перспективний ринок», – зазначив Президент.

За словами глави держави, реформи, які нині проводяться в Україні, націлені на створення сприятливого клімату для бізнесменів та інвесторів та наближають країну до членства в ЄС. Одними з головних Президент назвав реформу судової гілки влади та правоохоронної системи – створення поліції і формування нової прокуратури, які працюватимуть за новими принципами, а також децентралізацію влади. Глава держави відзначив реформу публічного сектору влади, наголосивши, що в державі повинні працювати високопрофесійні, захищені від корупції бюрократи, які будуть ефективно впроваджувати в життя державні програми.

Президент повідомив про приватизацію державних підприємств і запросив казахстанських інвесторів узяти в ній участь. «В Україні ще залишилось більше 1800 об'єктів, які належать державі абсолютно не зрозуміло для чого. Уряд виконує моє доручення, ініційовано значне скорочення низки привабливих галузей – починаючи від спиртової і закінчуючи портами. І ми чекаємо казахських інвесторів, які будуть здатні прийти, оцінити привабливість. А з нашого боку ми забезпечимо прозорість, ефективність і відкритість», – сказав П. Порошенко.

Глава держави також зазначив, що сьогодні було досягнуто домовленості про створення потужної транзитної мережі, де діятимуть спеціальні тарифи, які дадуть змогу зробити напрям Казахстан – Україна базовим елементом так званого Шовкового шляху.

«Ті технології, які є в Україні, сьогодні конкурентно можуть бути присутніми у спільних енергетичних проектах. Сьогодні кращий час для того, щоб об'єднати зусилля, кращий час для того, щоб починати працювати», – сказав Президент, додавши, що це може бути не лише співробітництво у різних сферах, а й робота українських фахівців у Казахстані та казахстанських – в Україні на спільних підприємствах.

Президент Казахстану у свою чергу наголосив на необхідності нового імпульсу для розширення ділових контактів. Н. Назарбаєв запросив українських фахівців до участі в реалізації проектів у металургії, хімічній та харчовій промисловості, інфраструктурних проектах. «Казахська сторона зацікавлена у співпраці в цих сферах», – підкреслив він.

Н. Назарбаєв також повідомив, що обговорив з П. Порошенком питання участі українців у виставці «Експо-2017», на основі якої буде створено логістичний центр. «Казахстан може стати центром постачання української продукції до Азії і Китаю», – сказав президент Н. Назарбаєв (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 9.10).

9 жовтня Прем'єр-міністр України А. Яценюк зустрівся з Надзвичайними і Повноважними Послами держав-членів «групи семи», а також представниками Європейського Союзу.

Глава українського уряду підкреслив, що Україна високо цінує політичну солідарність та істотну практичну допомогу нашій державі з боку партнерів – країн, що належать до «групи семи», а також ЄС у винятково складних обставинах і завданнях війни й миру: протидії агресії Російської Федерації і водночас втілення масштабних внутрішніх перетворень.

Під час бесіди йшлося про широке коло питань актуальної співпраці. Відбувся обмін думками з питань мирного врегулювання, безпекового становища, економічних реформ, а також питань гуманітарної співпраці, зокрема у сфері охорони здоров'я.

Керівники дипломатичних місій відзначали прогрес у виконанні програми реформ уряду України, а також порушили питання, які потребують постійної й тісної взаємодії в рамках парламентської коаліції – від спільної боротьби з корупцією до формування державного бюджету на наступний рік.

А. Яценюк наголосив, що солідарність між Україною, «групою семи» та Європейським Союзом має зосереджуватися на конкретних проектах, чий результат будуть відчутним прикладом успіху взаємодії як для українського суспільства, так і для всієї спільноти вільного світу.

Ми запрошуємо партнерів до орієнтованої на результат взаємодії у сферах боротьби з корупцією, реформи податкових і митних органів, децентралізації, адміністративної реформи, розвитку нового покоління українських управлінців. Нинішні наявні вже результати додають надії, що таке співробітництво буде ґрунтовно посилюватися, заявив Прем'єр-міністр України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2015. – 9.10).

«Після останньої зустрічі у “нормандському форматі” Росія вирішила перенести вибори. Переконали, що це – трюк Росії. Спочатку вони вирішили провести вибори, потім – перенести їх. Це спосіб “продати повітря”», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у четвер, 8 жовтня, під час зустрічі з державним міністром у справах Європи Великої Британії Д. Лідінгтоном.

Глава уряду підкреслив, що «завжди був і є скептичний щодо бажання російського президента і російського режиму виконати мінські домовленості»: «Але ми маємо діяти спільно і залишатися об'єднаними, щоб тиснути на Росію, змусити її повністю виконати мінські домовленості – не вибірково, а повністю».

Д. Лідінгтон запевнив у незмінній підтримці урядом Великої Британії суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України.

Він зупинився на питанні санкцій щодо Російської Федерації: «Ми заявляємо, що Росія повинна і далі нести відповідальність за свої дії, що вона повинна виконати те, що зобов'язана зробити за мінськими домовленостями. Ми маємо побачити виконання цих домовленостей Росією загалом, а не лише частково».

Д. Лідінгтон також наголосив на важливості співпраці українського та британського урядів на підтримку впроваджуваних урядом України реформ:

«Велика Британія буде й далі робити все можливе, щоб підтримати вас, Президента та уряд, у впровадженні внутрішніх реформ, а також в захисті цілісності України».

А. Яценюк підкреслив, що високо цінує зусилля персонально прем'єр-міністра Великої Британії Д. Кемерона та уряду Сполученого Королівства на підтримку територіальної цілісності України й боротьби проти російської агресії. «Ваша позиція – надзвичайно важлива», – наголосив Прем'єр-міністр України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2015. – 8.10).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до народних депутатів України ухвалити пакет законодавчих актів, необхідних для виконання Плану щодо лібералізації візового режиму з ЄС, «і дати можливість громадянам України відчувати себе дійсно частиною Європейського Союзу і великої об'єднаної Європи». Про це глава уряду сказав на засіданні парламенту в четвер, 8 жовтня.

А. Яценюк підкреслив, що уряд вже зробив ряд невідкладних кроків, необхідних для лібералізації візового режиму для громадян України: «У першу чергу в нас стояло питання щодо видачі біометричних паспортів. І нам вдалося з минулого року придбати відповідне обладнання, налаштувати його, навчити людей».

У цьому році вже видано понад 660 тис. біометричних паспортів для громадян України, повідомив він.

Крім того, Україна підключилася до системи Інтерполу: «Тепер 39 пунктів пропуску мають безпосередній зв'язок з системою Інтерполу, і інформація щодо будь-якої особи, яка занесена до бази Інтерполу, негайно повідомляється в центральний офіс і затримується українськими правоохоронними органами».

А. Яценюк наголосив, що завдяки зусиллям парламенту було ухвалено ряд антикорупційних законів, насамперед закон про створення Національного антикорупційного бюро: «Позавчора вже розпочатий конкурс на призначення антикорупційного прокурора, що є ключовою передумовою для того, щоб Україна отримала як безвізовий режим, так і фінансову допомогу від наших західних партнерів».

Також був ухвалений закон про Національне антикорупційне агентство. А. Яценюк нагадав, що уряд разом із суспільством і партнерами з Європейського Союзу повністю змінили склад номінаційної комісії по вибору керівництва Національного антикорупційного агентства: «І це агентство, яке виконуватиме превентивну функцію і перевірятиме декларації державних чиновників, почне працювати».

А. Яценюк нагадав, що протягом останніх декількох місяців Україну відвідало вісім місій Європейського Союзу по чотирьох напрямках: «У всіх питаннях зазначений суттєвий прогрес».

Водночас глава уряду підкреслив, що для того, аби громадяни України за новими біометричними паспортами отримали право безвізових поїздок до

країн-членів Європейського Союзу, у парламенті необхідно ухвалити відповідний пакет законодавства. Насамперед ідеться про закони щодо боротьби з корупцією: «Ці закони розроблялися урядом і окремими членами парламенту за участі і з урахуванням безпосередніх рекомендацій як Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), так і Європейського Союзу. Без цих законів безвізовий режим отримати неможливо».

А. Яценюк зазначив, що зараз у Європейському Союзі «доволі складна ситуація з міграцією»: «Російська військова операція в Сирії і сотні тисяч мігрантів, які хлинули до Європейського Союзу, не додають політичної впевненості, що всі політичні сили в Європейському Союзі будуть одноставно виступати за запровадження безвізового режиму для України. Саме тому спільне завдання парламенту, уряду і Президента України – виконати всі технічні критерії щодо забезпечення впровадження безвізового режиму з ЄС. Наше спільне завдання – ухвалити всі закони, завершити всі технічні процедури і не дати жодного шансу звинуватити Україну в тому, що ми не виконали ту чи іншу технічну процедуру чи той чи інший критерій, який є передумовою для запровадження безвізового режиму».

А. Яценюк звернувся до народних депутатів ухвалити необхідний пакет законодавства «і дати можливість громадянам України відчувати себе дійсно частиною Європейського Союзу і великої об'єднаної Європи» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 8.10*).

«Кожен українець повною мірою відчуває повагу та гордість за наших воїнів. Офіцери, рядові – всі, хто служать Україні, мають відчувати повагу та бажання допомогти з боку кожного управління і чиновника», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» напередодні Дня захисника України.

«Підкреслюю: не формально “виконати свої обов'язки”, а докласти всіх зусиль для вирішення проблеми», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк нагадав, що уряд підняв зарплату учасникам АТО, створив систему пільг для них, їхніх сімей, систему реабілітації для тих, хто повернувся із зони бойових дій: «Зарплата військовим, які беруть участь в АТО, збільшилася у понад два рази. З початку цього року військовослужбовці Збройних сил одержують додаткові виплати як винагороду за знищену військову техніку супротивника, успішне виконання бойових завдань, а також за безпосередню участь у бойових діях (таку винагороду вже отримали понад 13 тис. військовослужбовців і понад 70 млн грн)».

У цьому році уряд також виділив кошти на закупівлю понад 700 квартир для учасників АТО, інвалідів і сімей загиблих воїнів. Для цих потреб із держбюджету спрямовано понад 300 млн грн.

«Ми запровадили механізм, де військовослужбовець може отримати гроші з бюджету та придбати ту квартиру, яку він бажає. На це ми виділили

354 млн грн. 140 млн грн виділено для збільшення суми компенсації за найм житла для військовослужбовців», – наголосив він.

Крім того, учасники бойових дій мають право у першочерговому порядку отримувати земельні ділянки. На сьогодні, за словами глави уряду, найбільше їх надали на Львівщині, на Волині, у Вінницькій та Чернігівській областях.

«Ми будемо робити все, щоби їхня рука була твердою, а тил – захищеним. Країна творить своє військо, але і військо змінює країну. Захисники України стають її елітою. Їхня стійкість і відвага зміцнює державу», – підкреслив він.

«Вірю, Україна буде не просто боротися – вона вибере свою незалежність і державність. Нам потрібен мир, і ми будемо боротися за мир. Ми будемо боротися за кожен клаптик своєї землі, за кожного українця, який є заручником російської агресії на окупованих територіях у Донецьку, Луганську та в Криму. У ХХІ ст. відновилося право сили. А за нами – сила правди», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.10*).

Мінекономрозвитку розробило та презентувало проект закону «Про публічні закупівлі». У відомстві наголошують, що це базовий документ, який стане основою для наступного етапу реформи державних закупівель, а саме розгортання вже діючої електронної системи закупівель ProZorro до національного рівня, а також докорінно змінить правила роботи у сфері держзакупівель.

Законопроект «Про публічні закупівлі» пройшов усі етапи узгоджень із громадськими організаціями та іншими стейкхолдерами. Як зазначили під час презентації документу представники Мінекономрозвитку України, у проекті закону прописано засади роботи в системі електронних закупівель ProZorro, яка сьогодні працює в пілотному режимі – на допорогових тендерах (до 200 тис. грн для товарів і послуг і до 1,5 млн грн для робіт).

Урядовці підкреслюють, що ефективність роботи ProZorro підтверджена навіть у тестовому режимі. Загальна економія бюджетних коштів у вересні перевищила 300 млн грн і продовжує збільшуватися. Вивід системи на національний рівень повинен підготувати її до пікових навантажень у декілька тисяч користувачів одночасно, адже в Україні на сьогодні нараховується 15 тис. державних закупівельників і 25 тис. тендерних комітетів.

У Мінекономрозвитку підкреслюють, що повний перехід державних установ України на електронну систему закупівель повинен відбутися до січня 2017 р. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 9.10*).

7 жовтня в ІА «Укрінформ» під час круглого столу Міністерство інформаційної політики України спільно з Центром контент-аналізу

презентували інструмент для медіа-досліджень прес-службам міністерств, який надається в користування на безоплатній основі.

Міністерство інформаційної політики України в напрямі моніторингу інформації у вітчизняних та іноземних засобах масової інформації налагоджує співпрацю з громадськими організаціями, які готові на безкоштовній основі надавати необхідні інструменти для медіа-моніторингу відповідальним структурам центральних органів виконавчої влади за зв'язки зі ЗМІ. Однією з таких організацій є Центр контент-аналізу.

Заступник міністра інформаційної політики України А. Біденко під час круглого столу звернувся до прес-служб присутніх міністерств: «Отримуючи моніторинг, зокрема й критичних зауважень, щодо відомства, зробивши аналіз, можна ефективно виправляти помилки, а також реагувати на критику вчасно. Тому питання моніторингу – вкрай важливе та потрібне, оскільки, перш за все, це лакмус роботи ваших підрозділів».

Центр-контент аналізу, зокрема О. Маріковський, під час круглого столу презентував інструмент для медіа-досліджень, який дасть змогу безкоштовно проводити моніторинг висвітлюваної інформації в ЗМІ щодо відомства загалом. «Якісний моніторинг, контент-аналіз і вчасне реагування на критику приводить до формування позитивного іміджу держави», – зауважив О. Маріковський.

За результатами заходу сторонами вирішено провести навчання для прес-служб щодо користування презентованим інструментом для медіа-моніторингу в Міністерстві інформаційної політики України.

У заході взяли участь: А. Біденко, заступник міністра інформаційної політики України; С. Томіленко, в. о. голови Національної спілки журналістів України; Р. Бортнік, директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики; О. Маріковський, керуючий партнер Центру контент-аналізу; С. Даниленко, доктор політичних наук, доцент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка; С. Нестеренко, консультант з інформаційно-психологічної безпеки; представники прес-служб міністерств і незалежні медіа-експерти (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 8.10).*

9 жовтня в Києві відбулась презентація веб-порталу профорієнтації та розвитку кар'єри для молоді «Моя кар'єра», який було розроблено в рамках співпраці Міністерства молоді та спорту з молодіжним проектом Програми розвитку ООН в Україні.

Цей ресурс надає інформацію про ринок праці та актуальні професії, можливості для розвитку та правильної побудови кар'єри для молоді. Також на ньому можна пройти ліцензований міжнародний тест для визначення інтересів, вмінь та навичок і вибору майбутнього напрямку навчання.

Відкриваючи захід, міністр молоді та спорту І. Жданов подякував Програмі розвитку ООН в Україні за тісну та плідну співпрацю в розвитку ефективної молодіжної політики в Україні: «Профорієнтаційний портал “Моя

кар'єра” – черговий важливий проект, який ми робимо із Програмою розвитку ООН. На жаль, Україна не є винятком у молодіжному безробітті, і якщо ми візьмемо офіційні дані, то 46 % тих, хто сьогодні є безробітними, це молодь у віці до 35 років.

Ми усвідомлюємо складність вирішення цього питання, воно не вирішується разовими заходами і навіть законодавчим регулюванням, тому що під час стагнації роботодавець також поставлений у важкі умови.

Якщо говорити про нинішній проект, то він дає змогу всім бажаючим безкоштовно пройти профорієнтаційний тест, перевірити свої можливості займатися тією чи іншою справою».

Директор ПРООН в Україні Я. Хімстра у свою чергу наголосив на важливості раннього професійного орієнтування: «Чимало випускників навчальних закладів мають труднощі у пошуках роботи. На веб-порталі “Моя кар'єра” втілена нова система оцінювання знань і навичок із науковим обґрунтуванням, яка, сподіваємося, допоможе багатьом молодим людям знайти себе у своїй професійній діяльності».

Про можливості веб-порталу розповіла В. Профазі, керівник проекту ПРООН «Зміцнення національної спроможності для ефективного розвитку молодіжної політики та відповіді на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні».

Вона наголосила на тому, що ресурс допоможе молодим людям вибрати майбутню професію відповідно до їх інтересів і навичок. Він є спеціально адаптованим до потреб молоді та надає можливість пройти тест із професійної орієнтації, розроблений університетом Магеллано (Італія): «Коли молода людина отримає результати тесту, їй буде запропоновано контакти кваліфікованих спеціалістів із профорієнтації, в яких можна безкоштовно отримати консультацію. У вересні 2015 р. 50 фахівців із профорієнтації закінчили тренінг по методиці Магеллано і є сертифікованими спеціалістами по інтерпретації результатів тесту».

В. Профазі наголосила, що після запуску порталу планується активна онлайн і офлайн маркетингова кампанія серед української молоді.

Кампанія також вестиметься у школах, де планується розміщення 29 000 плакатів. Крім того, у планах подальше співробітництво з Міністерством освіти та науки України щодо підготовки шкільних психологів по роботі з інтерпретацією результатів тестування.

Також на підтримку роботи ресурсу заплановані додаткові пілотні заходи для молоді, наприклад, зустрічі з представниками HR-відділів найбільших компаній та серії тренінгів з пошуку роботи та профорієнтації (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 9.10*).

ПОЛІТИКА

Представители специальной мониторинговой миссии ОБСЕ в Украине до сих пор не могут попасть на всю территорию, которую охватывает их мандат. Об этом заявил генеральный секретарь

Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе Л. Заньер.

Кроме того, по его словам, со сложностями, связанными с доступом в Донецкую и Луганскую области, в последнее время столкнулся и ряд гуманитарных организаций, таких как Управление ООН по координации гуманитарных вопросов и Управление Верховного комиссара ООН по делам беженцев.

«Мы регулярно не можем попасть на границу с Российской Федерацией и продолжаем сталкиваться с препятствиями при создании новых баз для наших наблюдателей на Востоке Украины, чтобы обеспечить мониторинг, необходимость в котором возросла в условиях режима прекращения огня», – заявил Л. Заньер в интервью российскому изданию «Коммерсантъ».

При этом он добавил, что и на западной стороне линии соприкосновения наблюдатели миссии ОБСЕ сообщали о случаях ограничения их свободы передвижения.

«Все эти эпизоды сообщаются в ежедневных отчетах, которые публикуются миссией и предназначены для общественности. Конечно, мы ожидаем полного сотрудничества всех сторон в плане предоставления нам возможности наблюдать за соблюдением ими минских документов, в том числе приложения к комплексу мер», – отметил генсек ОБСЕ (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/331976.html>). – 2015. – 12.10).

«Выборы» в так называемой Донецкой народной республике еще раз перенесли. День проведения первых выборов «местных глав» назначен на 20 апреля 2016 г., сообщается на сайте «Верховного суда ДНР».

«Глава Донецкой народной республики А. Захарченко подписал указ № 381 от 9 октября 2015 г. о переносе даты выборов. День проведения первых выборов местных глав, определенный указом главы ДНР от 16 сентября 2015 г. № 358, переносится с 18 октября 2015 г. на 20 апреля 2016 г.», – говорится в сообщении.

В сообщении также отмечается, что «указ» А. Захарченко о проведении выборов 20 марта 2016 г. признан утратившим силу.

Ранее А. Захарченко подписал «указ» о назначении «выборов глав органов местного самоуправления» в «республике» на 20 марта 2016 г. Об этом сообщает сепаратистский сайт ДАН (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/331758.html>). – 2015. – 10.10).

Лидер так называемой Луганской народной республики И. Плотницкий подписал «указ» о переносе «выборов» на 21 февраля 2016 г., передает «Луганский информационный центр».

«Перенести день проведения первых выборов местных глав и территорий, на которых они проводятся, определенный указом главы Луганской народной республики от 18 сентября 2015 г. № 483/01/09/15 с 1 ноября 2015 г. на 21 февраля 2016 г.», – говорится в «документе».

Как подчеркнул И. Плотницкий, ЛНР не вернется в состав Украины при действующей власти (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/332080.html>)). – 2015. – 12.10).

У партії «Українське об'єднання патріотів “Укроп”» занепокоєні наміром керівництва України провести вибори на непідконтрольній території Донбасу до виведення російських військ і вимагають винести відповідний законопроект про вибори на публічне обговорення. Крім того, у партії вимагають оприлюднити документи, підписані в рамках «нормандської четвірки» та тристоронньої контактної групи.

«Усвідомлюючи очевидну загрозу суверенітету, безпеці та територіальній цілісності країни, партія “Укроп” вимагає негайно оприлюднити всі домовленості, що їх було досягнуто у Парижі 2 жовтня 2015 р., і документи, що будь-коли та будь-ким підписувалися у рамках “нормандської четвірки” і тристоронньої контактної групи», – йдеться в заяві «Укропу», розміщеній на офіційному сайті партії.

Крім того, «Українське об'єднання патріотів» вимагає винести законопроект про особливості місцевих виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей на всенародне обговорення із забезпеченням максимальної публічності, а також реалізувати дієвий механізм парламентського контролю за діяльністю Президента, у тому числі прийняти закон про імпічмент. «Укроп» виступає за зміну формату переговорів щодо нормалізації ситуації на Донбасі: до переговорів мають бути залучені представники всіх країн-гарантів українського суверенітету в рамках Будапештського меморандуму, а РФ і сепаратисти мають бути розмежовані як окремі сторони конфлікту, наполягають у партії.

Разом з тим у заяві зазначається, що «дипломатична перемога» за результатами зустрічі «нормандської четвірки» в Парижі 2 жовтня матиме для України руйнівні наслідки.

«Учора ми почали пожинати її перші плоди – “Звернення президента України щодо повернення Донбасу”, у якому він просить Верховну Раду підтримати проведення виборів на окупованих територіях – без виведення російських військ і ще до повернення цих земель під український суверенітет», – сказано в документі.

«Укроп» переконаний, що проведення місцевих виборів на окупованих територіях до виведення російської військової техніки та найманців прямо суперечить мінським угодам і Закону України «Про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей».

У партії наголошують, що Президент П. Порошенко у своєму зверненні від 11 жовтня про це нічого не сказав. «Замість чіткої заяви про неприпустимість виборів до виведення російських найманців – розмита фраза про якийсь “тісний зв'язок виборчої кампанії з виведенням окупаційних військ і закриттям кордону», – йдеться в заяві партії.

Крім того, в «Укропі» висловили застереження: «Оскільки закриття кордону за мінськими угодами має розпочатися після виборів, підозрюємо, що й виведення військ окупанта Паризькі угоди “автоматично” перенесли на невизначений термін. А отже, війська не будуть виведені ніколи, Росія не понесе за це ніякої відповідальності, а в Україні офіційно з’явиться ворожий озброєний анклав із визнаною світовою спільнотою владою, який Україна повинна буде ще й годувати» (*Espresso.tv* (http://espresso.tv/news/2015/10/12/ukrop_vumagaye_vsenarodnogo_obgovorenn_ua_vyboriv_v_okupovanomu_donbasi)). – 2015. – 12.10).

Всеукраїнське об’єднання «Свобода» 12 жовтня заявило про обшуки, які силовики проводять у помешканнях трьох членів цієї політичної сили. Повідомлення про це з’явилися на Twitter-сторінці ВО «Свобода».

Повідомляється, що обшуки відбулись у квартирі заступника голови партії, экс-віце-прем’єра О. Сича в Івано-Франківську та у двох заступників голови партії – О. Панькевича в Бродях Львівської області та І. Янківца у Львові.

26 вересня ВО «Свобода» заявила про обшуки в будинках своїх активістів у Києві, Одесі та на Прикарпатті (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27301337.html>)). – 2015. – 12.10).

Центральна виборча комісія достроково припинила повноваження Віта-Поштової сільської виборчої комісії. Про це повідомляє прес-служба ЦВК.

Таке рішення було прийнято на засіданні комісії у зв’язку із систематичним порушенням вимог закону про місцеві вибори. ЦВК зафіксувала порушення при реєстрації одного з кандидатів на посаду сільського голови. Новий склад комісії сформує до 14 жовтня.

Також ЦВК на засіданні в неділю сформувала новий склад Херсонської міської виборчої комісії, повноваження якої вона достроково припинила 8 жовтня через реєстрацію кандидата в мери Херсона від партії «Наш край» В. Сальдо.

Також ЦВК розпустила Слов’янську міську виборчу комісію через реєстрацію кандидата в мери Слов’янська від партії «Опозиційний блок» В. Ляха.

9 жовтня ЦВК розформувала міські територіальні виборчі комісії Маріуполя через зміну керівного складу чотирьох районних у місті виборчкомів і Харкова через не реєстрацію списку кандидатів до Харківської обласної ради від партії «Опозиційний блок». Припинили повноваження й Новороздільської міської виборчої комісії Львівської області через відмову в реєстрації списку кандидатів у депутати від Партії конкретних справ.

Місцеві вибори в Україні відбудуться 25 жовтня (*hromadske.tv* (<http://www.hromadske.tv/politics/v-ukrayini-rozformovali-vzhe-shostii-teritorialnii>)). – 2015. – 11.10).

Оппозиционный блок подает в Высшую квалификационную комиссию судей заявление о преступных действиях Харьковского окружного административного суда.

«Его председатель Кучма Ю. В., председатель коллегии судей Нуруллаев И. С., судьи Сагайдак В. В. и Марьенко Л. М. пошли по пути полного беспредела, приняв решение, делающее невозможным участие нашей партии в местных выборах в регионе, – говорится в заявлении партии. – Чтобы добиться этого, власть пошла на беспрецедентные противоправные действия. В ночь с субботы на воскресенье они провели заседание Харьковского окружного админсуда для принятия заведомо незаконного решения, фактически отменившего постановление Центризбиркома об обязательной регистрации Оппозиционного блока в Харьковской области.

Такое решение выходит за рамки юрисдикции харьковского суда – постановления ЦИК вправе отменять только Киевский апелляционный и Высший административный суд. Но судьи Харьковского окружного админсуда наплевали на закон, обслуживая руководство Харьковской ОГА и харьковской мэрии, – всех тех, кто боится участия Оппозиционного блока в выборах.

Власти области и города цепляются за любую возможность, чтобы остаться у кормушки. Областное управление юстиции, областной избирком, а теперь и Окружной админсуд Харькова превращены в бригады по обслуживанию интересов преступной группировки, узурпировавшей власть в регионе.

Но мы сделаем все, чтобы правовой беспредел не остался безнаказанным. Уже в понедельник Оппозиционный блок подаст в Высшую квалификационную комиссию судей все необходимые документы, подтверждающие незаконность решения Харьковского окружного административного суда. Мы добьемся того, чтобы судей-преступников наказали по всей строгости закона» **(Главком (<http://glavcom.ua/news/331830.html>). – 2015. – 11.10).**

В Мариуполе готовятся масштабные фальсификации выборов в пользу Оппозиционного блока. Об этом на совместной пресс-конференции 11 октября в Мариуполе заявили члены мариупольских представительств политических партий «Украинское объединение патриотов “Укроп”», «Родина», «Наш край», «Молодежь к власти», Радикальной партии О. Ляшко и партии «Самопоміч», а также председатели отстраненных от работы районных и участковых избирательных комиссий, сообщает «Обозреватель».

По словам кандидата на должность городского головы от «Укропа» Р. Соколова, все эти силы объединились единым фронтом в городе против произвола бывших «регионалов», которые стремятся к реваншу под флагами Оппозиционного блока.

«Мы располагаем достоверной информацией о том, как в ЦИК в Киеве

принималось решение о роспуске городской ТИК Мариуполя. Из наших источников стало известно, что это решение “продавила” заместитель руководителя ЦИК Ж. Усенко-Черная, которая находится в гражданском браке с бывшим секретарем Мариупольского горсовета, “регионалом” С. Маликовым. И они теперь вместе отстаивают интересы Оппоблока на местных выборах. Также вызывает сомнение легитимность ЦИК, ведь полномочия комиссии не были продлены в 2014 г.», – отметил Р. Соколов на пресс-конференции.

Кроме того, представители партии «Укроп» сообщили, что, по их информации, председатели районных комиссий, представляющие провластные партии, оказывают провокацию в отношении представителей демократических сил в избиркомах. Так, они звонят представителям комиссий от демократических партий на номера, которые им не принадлежат, заявляют, что не могут им дозвониться, и обвиняют в срыве выборов в Мариуполе.

«Мы не допустим, чтобы в городе повторялись избирательные сценарии прошлых лет. Есть надежда, что вместе с другими представителями демократических сил мы докажем незаконность этих действий», – уверен Р. Соколов.

Представители других политсил также указали на незаконность действий представителей Оппозиционного блока. Так, кандидат в мэры Мариуполя от партии «Самопоміч» В. Придущенко заявила, что под давлением Оппозиционного блока другим партиям не были представлены протоколы и документы по результатам жеребьевки избирательных квот.

Также кандидат в мэры Мариуполя от «Батьківщини» А. Ярошенко заявил, что компания Р. Ахметова «Метинвест» вместе с Оппозиционным блоком для фальсификации выборов подготовили «серый сервер». Однако на заявление председателя территориальной комиссии к главе МВД в Донецкой области В. Аброськину в связи с нарушением избирательного процесса в Мариуполе партией «Оппозиционный блок» не было должной реакции.

Кроме того, представители демократических сил не согласны с выводами комиссии правоохранителей, что уничтожение электронных баз членов комиссий, которое имело место на днях, не является нарушением закона, поскольку есть печатный вариант этой информации и отсутствие этих файлов не мешает ходу избирательного процесса и работе районных комиссий.

В свою очередь лидер Донецкой областной организации партии «Батьківщина» А. Ярошенко обвинил правоохранителей в преступной халатности, бездействии и заговоре областной милиции с группой «Метинвест», и заявил, что будет подавать в суд (*Цензор.нет* (<http://censor.net.ua/n355807>)). – 2015. – 11.10).

Народный депутат С. Кивалов заявил, что снимает свою кандидатуру с выборов мэра Одессы. Об этом он сообщил на своей

странице в Facebook.

«Я снимаю свою кандидатуру и больше не принимаю участия в выборах мэра Одессы. Я был вынужден это сделать. Повторяю – вынужден. Уверен, что сделал правильный шаг, – написал С. Кивалов. – К сожалению, я не могу рассказать все обстоятельства, которые заставили меня принять решение, которого я не хотел. И дело не в брошенной сегодня ночью ко мне во двор очередной РГД-5 и не в выпущенной автоматной очереди в направлении окон моей спальни. И не во мне лично. Могу сказать одно: мне дали понять, что если я не уйду с дороги – в Одессе повторят 2 мая».

Он отметил, что не имеет права «ставить под угрозу жизни людей, за которых несу ответственность – партийцев, сторонников, единомышленников». «Я не имею права ставить под удар безопасность одесситов, не могу допустить, чтобы кого-то принесли в жертву этой борьбе. И это уже не политика. Это разборки “до первой крови”», – сказал С. Кивалов.

При этом его Украинская морская партия продолжает участие в выборах в горсовет.

Напомним, в пятницу, 9 октября, в Одессе неизвестные бросили гранату во двор частного дома на ул. Тенистая, 18, где проживает народный депутат С. Кивалов (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/331740.html>). – 2015. – 10.10).

Заява С. Ківалова про відмову балотуватися на посаду мера Одеси не може мати юридичних наслідків. Про це йдеться в коментарі Комітету виборців України, який цитує «Думская». За даними організації, С. Кивалов буде присутній у виборчому бюлетені і юридично продовжить залишатися кандидатом на посаду мера Одеси. «Сергій Кивалов зробив свою заяву 10 жовтня, тобто вже після закінчення термінів, наданих законодавцем для відкликання кандидатами своїх кандидатур за своєю ініціативою», – пояснили в КВУ. «Таким чином, на підставі заяви кандидата або партії виборча комісія вже не може скасувати реєстрацію кандидата, бо минув встановлений для цього законом термін», – наголошується в повідомленні. «Також в цій ситуації не може бути застосований і штамп “вибув”. Штамп “вибув” може з’явитися у вже надрукованому бюлетені лише на підставі прийняття рішення про скасування реєстрації цього кандидата територіальною виборчою комісією (у вказаному випадку Одеською міською), яка його зареєструвала», – додали в КВУ. Однак, як зазначає організація, підстав, прописаних у законі «Про місцеві вибори», у виборчому для ухвалення такого рішення немає (*Espresso.tv* (<http://expres.ua/news/2015/10/13/155503-kivalov-yde-vybory-vsuperech-vlasniy-zayavi>). – 2015. – 13.10).

Парламентские политические силы на местных выборах готовят плацдарм для выборов в Верховную Раду. Такое мнение высказал

политический эксперт, руководитель центра «Третий сектор» А. Золотарев.

По его словам, чем меньше времени остается до дня голосования за новых депутатов и мэров, тем более очевидным становится тот факт, что главная цель избирательной кампании для крупных политических игроков – закрепить за собой регионы, а значит, и электорат для следующей перезагрузки парламента. И вопреки логике местных выборов решать при этом хозяйственные вопросы регионов никто не намерен.

«О том, что местные выборы – всего лишь промежуточный этап в подготовке к выборам парламентским, свидетельствуют и масштабные проблемы с регистрацией кандидатов, которым приходится доказывать свое право на участие в кампании в судах, и кадровые маневры власти, связанные с доступом к компьютерной сети выборов, и риторика основных участников гонки.

Уже сегодня можно говорить, что кандидаты, идущие во власть под знаменами парламентских партий, будут решать политические вопросы, а не заниматься насущными проблемами на местах. Общие лозунги о снижении тарифов, индексации зарплат и пенсий, внедрении контрактной армии тому свидетельство», – отмечает эксперт.

По мнению А. Золотарева, главной целью работы местных политиков, по задумке парламентских сил, должна стать работа на удовлетворение амбиций партийных вождей. Сорвать эти планы, считает политолог, могут политические силы, нацеленные на решение именно хозяйственных проблем регионов. «И именно против них развернули сегодня кампанию крупные политические игроки. Мина замедленного действия, представляющая серьезную угрозу для перезагрузки местной власти, – принцип формирования избирательных комиссий, кочующая из одного закона о выборах в другой. Согласно законодательству, парламентские партии имеют привилегированное положение при формировании избиркомов, а значит – могут перекрывать кислород новым политическим силам.

Такая ситуация уже привела к тому, что в отдельных областях перед угрозой растущей поддержки партии местных лидеров “Наш край” партии власти и их оппоненты из Оппозиционного блока начали совместно работать над нейтрализацией конкурентов. В итоге “Нашему краю” пришлось отстаивать право на участие в выборах в судах – избиркомы отказывались регистрировать кандидатов этой политической силы, часто даже не объясняя причин своих решений», – констатирует А. Золотарев.

Учитывая фактор админресурса, эксперт не исключает, что нежелание парламентских партий терять влияние в регионах грозит фальсификациями результатов голосования. По его словам, использовать такие технологии будут в тех регионах, где полученный результат не устроит крупные парламентские партии. «Избирателей могут ждать громкие скандалы, судебные иски, пересчет голосов, а затем, вполне возможно, и признание выборов несостоявшимися. Это станет выгодным финалом избирательной кампании для тех, кто ее де-факто проиграл, но может контролировать соответствующие регионы либо посредством вертикали исполнительной

власти, либо создавая островки управляемой политической нестабильности.

Конечно, такой вероятный итог выборов серьезно ослабит местное самоуправление и нанесет значительный урон интересам местных общин. Ведь в таких условиях никто не будет думать о наполнении бюджета или долгосрочных инвестиционных программах – любые проблемы можно будет списать на явных или мнимых конкурентов. Ведь для крупных парламентских партий любая нестабильность – очень удобный плацдарм для манипуляций общественным мнением. Для них парламентская кампания уже началась», – делает взвод А. Золотарев (*Главком* (<http://glavcom.ua/articles/33722.html>)). – 2015. – 12.10).

Стало відомо, яка ситуація в регіонах на майбутніх місцевих виборах з «новими», поки ще невідомими широкій громадськості персоналіями. Про це розповів політичний аналітик Фонду «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва Р. Кермач на прес-конференції в ІА «Міст-Дніпро».

«За даними КВУ (Комітет виборців України) найбільше умовно “нових” облич ми бачимо в списках партії “Укроп” – 82 %, з нею сусидить “Самопоміч” і Радикальна партія О. Ляшка», – заявив він.

Р. Кермач зазначив, що майбутні вибори будуть сприяти оновленню місцевих еліт за рахунок появи нових політичних сил та об’єднань. «Але ми повинні розуміти, що нові обличчя – це ще не гарантія їхньої якості», – вважає він.

Довідка. Дослідження провели Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва та соціологічна служба Центру ім. О. Разумкова. Опитано 2 тис. 11 респондентів від 18 років у всіх регіонах України, за винятком АР Крим та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Теоретична похибка вибірки – 2,3 % (*Чесно.com.ua* (<http://4esno.com.ua/liderami-za-kilkistyu-novix-oblich-stali-ukrop-samopomich-ta-radikalna-partiya-doslidzhennya-2>)). – 2015. – 12.10).

41 % граждан Украины поддерживают идею признать ОУН-УПА участниками борьбы за государственную Независимость Украины, 38 % опрошенных – не поддерживают. Еще 21 % не определились по этому вопросу. Об этом свидетельствуют результаты исследования, проведенного Социологической группой «Рейтинг» в октябре 2015 г.

В течение 2014–2015 гг. количество сторонников признания ОУН-УПА возросло с 27 до 41 %, при этом число противников этой идеи существенно уменьшилось (с 52 до 38 %). Таким образом, впервые за годы исследования этого вопроса количество сторонников признания ОУН-УПА в Украине превысило количество противников, отмечается в пресс-релизе «Рейтинга».

Идею признать ОУН и УПА участниками борьбы за государственную Независимость Украины более всего поддерживают на Западе страны (76 %), а менее всего на Юге (27 %) и Востоке (23 %).

Чем моложе респонденты, чем выше уровень их образования и доходов, тем больше они поддерживают признание воинов ОУН-УПА участниками борьбы за государственную Независимость Украины. Также относительно больше поддержки среди мужчин и украиноязычных респондентов.

Исследование было проведено 1–6 октября 2015 г. Аудитория: население Украины от 18 лет и старше. Выборка репрезентативна по возрасту, полу, регионам и типу поселения. Выборочная совокупность: 1800 респондентов. Личное формализованное интервью (face-to-face). Ошибка репрезентативности: не более 2,4 % (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/332016.html>). – 2015. – 12.10).

По результатам соцопроса жителей Киевской области, если бы выборы депутатов Киевского областного совета проходили в конце сентября 2015 г., наибольшее количество голосов избирателей набрала бы политическая партия «Блок Петра Порошенко “Солидарность”» – 26,4 %. Об этом свидетельствуют результаты исследовательская компания «Ю.С.С.».

Необходимый пятипроцентный барьер на выборах в Киевский областной совет также набрала ВО «Батьківщина» (15,0 %), Объединение «Самопоміч» (11,4 %), Радикальная партия О. Ляшко (8,1 %) и партия «Наш край» (7,9 %).

При подсчете учитывались ответы тех респондентов, которые планируют принять участие в голосовании и уже определились с выбором.

При этом на вопрос, планируете ли вы принять участие в голосовании на этих выборах, 72 % респондентов ответили – безусловно да, 11,1 % – скорее да, 6,4 % – безусловно нет, 5,5 % – сложно ответить, 5,0 % – скорее нет.

На вопрос, что будет иметь первоочередное значение при выборе депутатов Киевского областного совета, 48 % опрошенных ответили – личность кандидата, 22,5 % – политическая партия, от которой кандидат баллотируется на выборах, 29,4 % респондентов затруднились ответить на этот вопрос.

Опрос жителей Киевской области в конце сентября провела исследовательская компания «Ю.С.С.» методом телефонного интервьюирования. Было опрошено 800 респондентов – постоянных жителей Киевской области в возрасте от 18 лет с учетом пола, возраста и места проживания в границах области.

Статистическая погрешность выборки не превышает 3,5 % (*Апостроф* (<http://apostrophe.com.ua/news/politics/elections/2015-10-12/sotsopros-pokazal-liderstvo-bpp-na-vyiborah-v-kievskiy-oblsovet/38102>). – 2015. – 12.10).

ЕКОНОМІКА

Министерство экономического развития и торговли Украины работает над программой на 2016 г., которая предусматривает рост экономики уже в следующем году. Об этом написал глава Минэкономики А. Абромавичус в Twitter.

«С утра brainstorming (мозговой штурм. – Прим. ред.) в МЭРТ по программе правительства-2016. 2015 г. – макростабилизации, 2016 будет годом роста», – написал министр.

Отметим, что законопроект о госбюджете Украины на 2016 г. рассчитан на базе макроэкономического прогноза, согласованного с Международным валютным фондом, который предусматривает рост реального ВВП страны в 2016 г. на 2 %, однако соответствующий законопроект сразу после регистрации в Верховной Раде был отозван для доработки (*Источник (<http://www.istochnik.info/mnenie/item/7246-2016-god-stanet-godom-rosta-ekonomiki-glava-minekonomrazvitiya.html>). – 2015. – 11.10*).

Задолженность государства перед бизнесом по возмещению налога на добавленную стоимость и переплате налога на прибыль должна быть реструктуризирована. Об этом заявил министр экономики А. Абромавичус на бизнес-форуме в Киеве.

«Есть задолженность в размере 47 млрд грн перед бизнесом: переплата налога на прибыль и невозврат НДС. Здесь в ближайшие недели нужно объявить о реструктуризации и о том, в какие сроки эти налоги могут быть выплачены», – сказал он.

Ранее министр финансов Н. Ярьсько признала наличие задолженности госбюджета перед украинским бизнесом на 47 млрд грн. При этом она не озвучила каких-либо инициатив по решению этой проблемы.

Как известно, реструктуризация подразумевает отсрочку выплат. Глава Государственной фискальной службы Украины Р. Насиров предложил выпустить специальные облигации на 20 млрд грн для погашения долга по возмещению НДС промышленным предприятиям (*МинПром (<http://minprom.ua/news/194977.html>). – 2015. – 8.10*).

Национальный банк не намерен искусственно удерживать коридор для нацвалюты и в случае колебаний будет покупать и продавать валюту по курсу, который установит рынок. Об этом рассказала глава НБУ В. Гонтарева.

«У нас нет задачи удерживать курс. Наша задача – это ценовая стабильность. Более того, мы даже не ставим никаких коридоров, – сказала она. – На сегодняшний день Национальный банк готов покупать валюту по 21 грн, и вы видите, что сегодня банки продают нам валюту по курсу 21».

Предложение валюты в стране, по данным Нацбанка, сегодня превышает спрос. С начала года банки купили у физических лиц более 1 млрд дол., что, по словам В. Гонtareвой, говорит о том, что физлица не покупают валюту, а наоборот сдают ее очень интенсивно.

По ее словам, сам Национальный банк с начала года купил на межбанковском рынке свыше 1,4 млрд дол. Только за последний месяц НБУ купил с рынка более 220 млн дол. В. Гонtareва считает это показателями финансовой стабильности в стране.

Интересно, что еще в марте – апреле при курсе 21–22 грн/дол. ситуация в стране начала выравниваться, рассказывает главный банкир. «Торговый баланс – соотношение экспорта и импорта – стал сбалансированным, а за счет средств МВФ, Всемирного банка, выпуска ценных бумаг под гарантии американского правительства НБУ пополнил резервы», – заявила В. Гонtareва.

Поэтому по счету капитальных операций на сегодня НБУ отмечает «большой плюс», а платежный баланс страны выглядит «очень хорошо», сказала она. «Сегодня можно говорить, что мы выходим из пике. В III квартале уже был рост ВВП», – сказала В. Гонtareва (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2015/10/11/10051830/>). – 2015. – 11.10).

Національний банк уперше опублікував перелік банків з якими ведеться робота по забезпеченню прозорості структури власників. Про це повідомили в прес-службі НБУ.

«Це перелік банків, з якими ми працюємо по забезпеченню прозорості структури власників. Вісім банків уже привели свою структуру відповідно до законодавства, ще ряд фінансових установ знаходиться на фінальній стадії узгодження», – заявив перший заступник голови Національного банку О. Писарук.

Він підкреслив, що жоден з банків не був визнаний неплатоспроможним за непрозору структуру власності. «Мета Національного банку – не вивести банки з ринку, а визначити їх реальних власників. Це дуже важлива умова для прозорості та стабільності банківської системи. Власники повинні розуміти, що за доведення банку до неплатоспроможності будуть нести відповідальність саме вони, а не “футбольна команда” номінальних акціонерів. Ми очікуємо, що до кінця I кварталу процес легалізації власників буде завершено», – повідомив О. Писарук.

На сьогодні Національний банк визначив 48 банків, що мають непрозору структуру власності. Варто зазначити, що вони займають лише 7 % активів банківської системи України.

Національний банк планує постійно вносити зміни в перелік банків із непрозорою структурою власності на офіційному сайті (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1508592-nbu-opublikuvav-perelik-bankiv-z-yakimi-vedetsya-robot-po-zabezpechenniu-prozorosti-strukturi-vlasnikiv>). – 2015. – 9.10).

Національний банк підбив ітоги роботи українського валютного ринку за сентябрь этого года. В соответствующем отчете регулятора сообщается, что в прошлом месяце украинские банки купили валюты у населения в 4,5 раза больше, чем продали: 214,5 и 47,6 млн дол. в эквиваленте соответственно.

Кроме того, в НБУ подчеркивают, что в сентябре возрос и средний уровень официального курса гривни, который составил 21,53 грн/дол., что на 34,21 копейки выше, чем в сентябре. На межбанковском валютном рынке при этом общий объем торгов за месяц составил 12,066 млрд дол.

Во время валютных интервенций на межбанке НБУ купил 152,249 млн дол., средневзвешенный курс по таким операциям составил 21,56 грн/дол. (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2015/10/09/9979707>). – 2015. – 9.10).*

Національний банк обновил данные по количеству банковских отделений. В январе – сентябре количество отделений банков сократилось на 759 до 12 600, говорится в соответствующем отчете регулятора. По состоянию на 1 января количество отделений банков составляло 13,359 тыс., тогда как по состоянию на 1 июля – 12,722 тыс.

В частности, такое сокращение отделений было обусловлено существенных сокращением региональной сети Ощадбанка сразу на 292 отделения до 4255 штук. На 159 отделений сократилась сеть Юнион Стандарт Банка, еще на 121 отделение сократилась сеть ПриватБанка, на 62 отделения – сеть «Райффайзен Банка Аваль», на 55 – Укрсоцбанка.

Наибольший прирост по количеству отделений показали Артем-Банк (+94 отделения), Уникомбанк (+68 отделений), ПУМБ, банк «Народный капитал» (+33 отделения) и банк «Сич» (+25 отделений) (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2015/10/12/10085748>). – 2015. – 12.10).*

Залишок коштів на кореспондентських і транзитних рахунках банків України станом на 12 жовтня збільшився на 69 млн грн. Про це йдеться в повідомленні НБУ.

Таким чином, залишок становить 12 млрд 999 млн грн (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1509351-zalishok-na-korrakhunkakh-bankiv-ukrayini-zbilshivsya-mayzhe-na-69-mln-grn>). – 2015. – 12.10).*

Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку анулювала 42 ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку. Про це повідомили в прес-службі НКЦПФР.

Так, анульовано ліцензії на проведення діяльності з торгівлі цінними паперами, зокрема на здійснення дилерської діяльності (чотири ліцензії), брокерської діяльності (три ліцензії), андеррайтингу (34 ліцензії) та управління цінними паперами (одна ліцензія).

Загалом ліцензії втратили 35 професійних учасників фондового ринку.

Повністю анульовані всі ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку лише в одній компанії – ПАТ «Державний земельний банк», який перебуває в стані ліквідації. Інші компанії мають ліцензії на інші види професійної діяльності на фондовому ринку.

Як повідомляється ліцензії анульовані у зв'язку з нездійсненням ліцензіатами цього виду професійної діяльності на фондовому ринку протягом 2014 р., I–II кварталів 2015 р. та III кварталу 2015 р. (згідно з нерегулярними даними станом на 6.10.2015 р.).

Усі компанії, що втратили ліцензії, в будь-який час можуть подати пакети документів на отримання нових у випадку відновлення професійної діяльності в цьому напрямі (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1508426-nktspr-anulyuvala-42-litsenziyi-na-provazhennya-profesinyoi-diyalnosti-na-fondovomu-rinku>). – 2015. – 8.10).

Российские коммерческие банки направят около 2 млрд дол. на капитализацию своих дочерних банков в Украине. Об этом сообщил министр финансов РФ А. Силуанов.

«Мы участвуем в поддержке Украины через капитализацию дочерних банков российских коммерческих банков. Примерно 2 млрд дол. США будет вложено в дочерние банки нашими банками», – заявил А. Силуанов.

Персональные экономические санкции, введенные Президентом Украины П. Порошенко 16 сентября, затронули 29 российских банков, в том числе Банк Москвы, имеющий 100-процентную “дочку” в Украине – БМ Банк (Киев), а также кредитовавший крупные украинские предприятия Газпромбанк. К ним применяется два вида санкций – блокирование активов и остановка выполнения экономических и финансовых обязательств. В первом случае речь идет о временном ограничении права банка пользоваться и распоряжаться принадлежащим ему имуществом, во втором – о запрете предоставлять кредиты, займы, финансовую помощь, ходить, осуществлять кредитование через покупку ценных бумаг и покупать ценные бумаги.

Помимо Газпромбанка и Банка Москвы, в число крупнейших российских финансовых групп и аффилированных организаций, которые имеют украинские дочерние банки или выдают кредиты украинским заемщикам, входят Внешэкономбанк (собственник украинского Проминвестбанка), Сбербанк России, банк ВТБ и банковская группа Альфа-банка (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2015/10/11/10029372>). – 2015. – 11.10).

Перший заступник прем'єр-міністра Казахстану Б. Сагінтаєв визначив сфери, де є великий потенціал для співпраці Казахстану та України, запропонувавши, зокрема, українським бізнесменам інвестувати в сільське господарство Казахстану. Про це він заявив на казахстансько-українському бізнес-форумі.

За його словами, ще однією з таких галузей є гірничо-металургійний сектор. Крім того, він вказав на транзитний потенціал країни.

Б. Сагінтаєв розповів українським бізнесменам, що наступного року Казахстан завершує будівництво своєї ділянки проекту «Західна Європа – Західний Китай». Траса дасть змогу скоротити час вантажоперевезень між Китаєм і Європою до 10 днів разом нинішніх 45 днів морем.

Третій напрям співпраці – агропромисловий комплекс, повідомив віцепрем'єр країни. За його словами, Казахстан – це одна з небагатьох країн світу, що мають величезний, але не до кінця реалізований потенціал у цій галузі.

Він також вказав, що іншими можливими напрямками співробітництва є нафтогазохімія, нафтосервіс, машинобудування, виробництво будівельних матеріалів, інформаційних технологій, металургія. У свою чергу, як зазначається, Казахстан готовий реалізовувати проекти в транспортно-логістичному секторі, урановій промисловості, а також вивчити можливість участі у процесі приватизації енергосектору та портів України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1508658-kazakhstan-zaproponuvav-ukrayinskomu-biznesu-investuvati-v-agrosector-krayini>). – 2015. – 9.10).

Казахстанские компании заинтересованы в приватизации некоторых украинских энергетических компаний. Об этом в Астане заявил министр энергетики и угольной промышленности Украины В. Демчишин.

«У казахской стороны достаточно большой интерес к приватизации энергетических украинских компаний. Это и теплогенерирующие, поскольку у них достаточно большой опыт в обслуживании и обеспечении их углем, сети их интересуют. Они вчера проявили интерес к нашими облэнерго, которые были выставлены на приватизацию, теплокоммунэнерго. То есть их очень интересует теплогенерирующая инфраструктура», – отметил он.

Кроме того, В. Демчишин подчеркнул, что на сегодня предметно обсуждаются поставки из Казахстана уранового концентрата, газового концентрата, нефтепродуктов. «С точки зрения энергетики, интерес очень большой. Казахстан является энергопрофицитным государством, они экспортируют достаточно большие объемы нефти, нефтепродуктов, газ, урановый концентрат изготавливают в больших объемах и экспортируют. Это то, в чем мы заинтересованы, – уголь в больших объемах», – добавил министр (*Mignews.com.ua* (<http://mignews.com.ua/biznes/7142103.html>). – 2015. – 9.10).

Станом на 12 жовтня постачання електроенергії до Криму здійснюється по ПЛ 330 кВ Каховка – Джанкой та ПЛ 220 кВ Каховка – Титан. Про це повідомили в прес-службі «Укренерго».

Повітряна лінія 330 кВ Каховка – Джанкой була в терміновому порядку включена в роботу у зв'язку з виведенням у ремонт лінії Мелітополь – Джанкой внаслідок пошкодження електроопори.

На включеній лінії зупинена реконструкція, що проводиться в рамках проекту будівництва ПС 330 кВ Каховська, необхідної для забезпечення повної видачі потужності Запорізької АЕС.

«Наразі енергопостачання Криму здійснюється в обсязі 650 МВт, що на 200 МВт нижче повної потреби споживання», – сказано у повідомленні (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1509342-postachannya-elektroenergiyi-do-krimu-zdiysnyuyetsya-po-dvom-iz-hotirokh-liniy-elektroperedach>). – 2015. – 12.10*).

Після тримісячного перерыва «Газпром» отримав від «Нефтегаза України» 234 млн дол. передплати за поставки газу в октябрі і відновив експорт газу в Україну. Об цьому заявив глава «Газпрома» А. Миллер.

«Сьогодні в 10:00 “Газпром” почав поставку газу в Україну. Від “Нефтегаза України” отримана передплата в обсязі 234 млн дол. з обіцяних 500 млн дол. в октябрі. Україна запросила максимальний режим поставки – 114 млн куб. м в сутки, що відповідає річному обсягу газу Україною 52 млрд куб. м», – сказав А. Миллер (*Мінфін (<http://minfin.com.ua/2015/10/12/10083294>). – 2015. – 12.10*).

Європейський інвестиційний банк і Світовий банк підписали угоду під гарантії Євросоюзу, що має на меті сприяти закупівлі газу НАК «Нафтогаз України». Угода була підписана президентом ЄІБ В. Хоєром і президентом Світового банку Д. Й. Кімом. ЄІБ гарантує надходження в Україну кредитів на суму до 520 млн дол., відібраних Світовим банком, що дасть змогу Світовому банку прогарантувати акредитивну лінію для закупівлі газу «Нафтогазом», передає УНН з посиланням на прес-службу представництва Європейського Союзу в Україні.

«Підписана нами гарантійна угода сприятиме закупівлі газу Україною у критичний час. Ця угода відображає міцну підтримку банком України як частину співпраці ЄС з країною та регіоном східного сусідства», – зазначив В. Хоєр.

«Група Світового банку віддана ідеї продовжувати підтримувати програму амбітних реформ в Україні, і ми задоволені працювати спільно з ЄІБ», – підкреслив президент Світового банку Д. Й. Кімом.

Зазначається, що гарантія ЄІБ структурована у рамках зовнішнього позикового мандату на 2014–2020 рр. і отримує користь від всеосяжної гарантії ЄС (Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1509276-yeib-ta-svitoviy-bank-pidpisali-ugodu-schodo-nadannya-garantiy-za-kreditom-naftogazu-dlya-zakupivli-gazu>). – 2015. – 12.10).

За перший тиждень жовтня з Угорщини для потреб вітчизняних споживачів імпортовано 2,5 млн куб. м газу, передає прес-служба «Укртрансгазу». Згідно з інформацією відомства, щодоби з території Угорщини в Україну надходить 0,5 млн куб. м блакитного палива.

Додамо, що поставки природного газу по цьому напрямку були відновлені 3 жовтня. З початку року з Угорщини імпортовано 400 млн куб. м природного газу (Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1508507-z-pochatku-zhovtnya-z-ugorschini-importovano-2-5-mln-kub-m-gazu>). – 2015. – 8.10).

Основные трубные предприятия Украины в январе – сентябре 2015 г. сократили производство труб из черных металлов, по оперативным данным, на 41,9 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. – до 643,4 тыс. т.

Как сообщил источник в правительстве, в сентябре выпуск труб составил 74,7 тыс. т, тогда как предыдущем месяце – 72,1 тыс. т.

По его данным, выпуск труб на Харцызском трубном заводе (Донецкая обл.), находящемся в зоне АТО, в январе – сентябре сократился на 58,8 % по сравнению с январем – сентябрем 2014 г. – до 66,3 тыс. т. При этом в июле – сентябре завод не выпускал трубы.

На результатах работы других основных трубных предприятий страны боевые действия существенно не сказались, так как производства сосредоточены в Днепропетровской области. Вместе с тем заказы предприятий Донбасса сократились вследствие их простоя или снижения деятельности, что повлияло на объемы производства.

Выпуск труб на «Интерпайп-НТЗ» в январе – сентябре 2015 г. снизился на 48,7% по сравнению с аналогичным годом прошлого года – до 127 тыс. т (в сентябре произведено 14,4 тыс. т), на «Интерпайп НМТЗ» – на 34,7 %, до 71,6 тыс. т (10,9 тыс. т), на «Интерпайп Нико Тьюб» – на 43,5 %, до 181,5 тыс. т (19,4 тыс. т).

Мариупольский меткомбинат им. Ильича за девять месяцев текущего года сократил выпуск труб на 9,2 %, до 41,6 тыс. т труб (в сентябре – 7,3 тыс. т).

Луганский трубопрокатный завод, созданный на базе Луганского трубного завода, в январе – сентябре по-прежнему простаивал.

Собеседник также констатировал снижение производства на «Коминмете» на 15,1 %, до 130,3 тыс. т (в сентябре – 18,7 тыс. т), на «Сентрависе» – снижение на 11 %, до 14,5 тыс. т нержавеющей труб (1,6 тыс. т). ООО «АГ Сталь» (ранее совместное предприятие «Секонд ЛТД», Мариуполь Донецкой обл.) в январе – сентябре 2015 г. простаивало, тогда как в январе – сентябре 2014 г. произвело 21,3 тыс. т труб.

Днепропетровский трубный завод за отчетный период сократил выпуск труб на 75,5% – до 6,1 тыс. т, в мае – августе предприятие простаивало, в сентябре произвело 1,9 тыс. т труб (*УкрРудПром* (http://www.ukrrudprom.ua/news/Ukraine_sokratila_v_sentyabre_vipusk_trub_na_42.html). – 2015. – 10.10).

ООО «Запорожский титано-магний комбинат», входящее в титановый бизнес Group DF, начало реализацию широкомасштабной инвестиционной программы, направленной на вывод титановой продукции предприятия на рынки космической продукции.

Предприятие вложило 19,5 млн грн в проект по строительству специальной установки усреднения губчатого титана, говорится в сообщении пресс-службы Group DF.

Установка позволяет полностью автоматизировать процесс смешивания партий губчатого титана различных фракций и повышает однородность химического состава партий готовой продукции.

«Внедрение установки усреднения губчатого титана – это один из шагов предприятия, которые направлены на улучшение качества готовой продукции, и как результат – расширение ассортимента готовой продукции и получение новых покупателей. За счет повышения технического уровня производства и перехода к выпуску товарных партий, которые применяются для аэрокосмического сектора машиностроения, мы пытаемся выйти на новые растущие высокомаржинальные рынки аэрокосмической продукции, на которых до этого ЗТМК никогда не было», – сказал директор ООО «ЗТМК» В. Сивак.

Кроме того, он рассказал о сроках запуска установки усреднения губчатого титана.

«Установка усреднения губчатого титана будет запущена в этом году и позволит перерабатывать дробленую титановую губки в товарные партии с улучшенной гомогенностью, то есть более высокого качества, который, в первую очередь требуется компаниями аэрокосмической отрасли. До конца текущего года мы планируем полностью реализовать этот проект и вывести обновленное оборудование на рабочий режим», – сказал В. Сивак.

Проект по строительству специальной установки усреднения губчатого титана был разработан в мае 2015 г., а работы по строительству установки были начаты в июне 2015 г.

В основу проекта положено решение, которое успешно работает на казахском Усть-Каменогорском титано-магний комбинате.

Новая установка – специальный усреднитель УСТГ-6000А – разработана и изготовлена по заказу предприятия на ПАО «Бетонмаш»...

Сейчас проект находится на заключительной стадии – технологические площадки и 90 % основного оборудования, включая усреднитель, изготовлены и смонтированы.

Согласно бизнес-плану, в ноябре сего года начинаются пуско-наладочные работы и внедрение установки в действующую производственную цепочку.

По оценкам Group DF глобальный рынок потребляет 160–170 тыс. т титановой губки в год и оценивается в 1,5–2 млрд дол. США.

Аэрокосмическая отрасль и другие отрасли промышленности потребляют около 80–87 % всей производимой в мире губки (*Podrobnosti.ua* (<http://podrobnosti.ua/2064075-group-df-dmitrija-firtasha-vyvodit-ztmk-na-rynok-aerokosmicheskoy-produktsii.html>). – 2015. – 8.10).

Состоянием на 8 октября сельскохозяйственные производители уже намолотили 45,5 млн т зерновых и зернобобовых культур.

Урожайность при этом составляла 37,7 ц/га. Об этом сообщил на брифинге замминистра агрополитики и продовольствия В. Лапа.

Согласно информации замминистра, в частности, кукуруза была обмолочена на площади 1,6 млн га, а также было собрано 7,8 млн т – при урожайности 48,9 ц/га.

При этом было обмолочено гречки 115 тыс. га, а также собрано 135 тыс. т. Проса собрано 206 тыс. т, сои – 2,5 млн т (*Перший Діловий Телеканал* (http://fbc.net.ua/news/economics/agrarii_uzhe_sobrali_45_millionov_tonn.html). – 2015. – 9.10).

Поступления в местные бюджеты Украины с начала года возросли почти на 41 %. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства финансов Украины. Согласно сообщению ведомства, поступления в общий фонд местных бюджетов за январь – сентябрь текущего года (без учета трансфертов) составили 70,9 млрд грн, что на 40,7 %, или на 20,5 млрд грн больше показателя за январь – сентябрь 2014 г. (в сопоставимых условиях и без учета территорий, неподконтрольных Украине).

Также отмечается, что поступления за девять месяцев составили 96,4 % годового объема поступлений, утвержденного местными советами. В частности, поступления налога на доходы физических лиц в январе – сентябре возросли на 19,3 %, платы за землю – на 29 %. Также сообщается, что по состоянию на 1 октября местные бюджеты получили 115,964 млрд грн межбюджетных трансфертов, что составляет 96,5 % от запланированных на этот период (*Перший Діловий Телеканал* (http://fbc.net.ua/news/economics/postuplenija_v_mestnye_bjudzhety.html). – 2015. – 8.10).

Турецкая компания Nevtek хочет построить на Херсонщине фабрику по переработке вторичного полиэтилена (бытовых отходов из полиэтилена) и изготовлению из него новой продукции. Об этом проинформировал в Херсоне во время встречи председателя облгосадминистрации А. Путилова с делегацией турецкой компании Nevtek ответственный за международные связи этой компании А. Байрам.

«В Турции есть фабрика и она работает по технологии производства изделий из вторичного полиэтилена различного вида давления, то есть отходов. Это новая технология. Мы являемся ее владельцами. На сегодня есть определенный набор продукции, которую мы производим из вторичного полиэтилена. Во время этой деловой поездки мы рассматриваем возможность создания здесь (в Херсонской области) такого производства, такой фабрики по переработке этих отходов», – рассказал А. Байрам.

Как сообщил на встрече ответственный за технические и инженерные вопросы компании Nevtek Али Хакан Гювер, количество работников этой фабрики составит около 80 человек (рабочих и инженерно-технических работников).

Предполагается, что это предприятие сможет перерабатывать в год около 15 тыс. т отходов полиэтилена, в том числе загрязненного (с полигонов твердых бытовых отходов и свалок). А изготавливать из этих отходов планируют пластмассовые транспортные паллеты (европоддоны) и другую продукцию (*Херсонские Вести* (<http://visti.ks.ua/novosti/novosti-hersona/22497-tureckaya-kompaniya-hochet-postroit-na-hersonschine-fabriku-po-pererabotke-polietilena.html>). – 2015. – 8.10).

Для іноземних інвесторів, які мають намір інвестувати в Україну, дуже важливим є фактор безпеки держави. Про це на Міжнародному економічному форумі у Львові повідомив Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Р. Ващук.

«Дуже важливий затишок у сфері безпеки держави», – наголосив посол. За його словами, нині «закордонні інвестори відчують підвищений комфорт інвестувати у західний регіон України, де присутні натівські сили».

Як пояснив посол, ідеться про спільні навчання України і НАТО на Яворівському полігоні.

Р. Ващук нагадав, що Канада грантами допомагає втілювати реформи в Україні. Крім того, фінансує мікропроекти в українських селах. Зокрема, повідомив посол, ідеться про програму підтримки кооперативного молочарства, у рамках якої родина із с. Волиця Жовківського району отримала кредит під 3 % для розбудови ферми та утримання 18 корів. Проект втілюється на Львівщині та Дніпропетровщині, його планується поширити і на Івано-Франківщину та Херсонщину (*Західна інформаційна корпорація* (http://zik.com.ua/ua/news/2015/10/08/posol_kanady_investory_ne_boyatsya_investuvat_u_zahidnu_ukrainu_de_pryсутni_syly_nato_631434). – 2015. – 8.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Повторный визит представителей миссии Международного валютного фонда в Украину состоится в ноябре. Миссия приедет для продолжения дискуссий в рамках второго пересмотра программы расширенного финансирования EFF для Украины. Об этом в кулуарах Киевского международного экономического форума 8 октября сообщил заместитель министра финансов А. Шевалев (*Украинское рейтинговое агентство «УРА»* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/10/08/missija-tyf-vernetsja-v-ukrainu-v-nojabre>). – 2015. – 8.10).

Сенат Конгресса Соединенных Штатов Америки одобрил закон о расходах на оборону в 2016 финансовом году, который начался с 1 октября. При этом в бюджете заложена помощь Украине в размере 300 млн дол. За такое решение проголосовали 70 сенаторов, при этом 27 были против.

Напомним, накануне документ одобрила палата представителей Конгресса. Его авторы заверил, что президент США Б. Обама в начале года запросил именно такую сумму. Закон не обязывает, но наделяет шефа Пентагона Э. Картера при координации действий с госсекретарем США Д. Керри правом использовать 300 млн дол. на оказание Киеву надлежащего содействия в сфере безопасности и разведки (*Украинское рейтинговое агентство «УРА»* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/10/08/v-ssha-odobrili-pomosch-ukraine-na-300-million-dollarov>). – 2015. – 8.10).

В Україні в першому півріччі 2015 р. 57 % українських підприємств прозвітували про збитковість, що на 3 % перевищує показники аналогічного періоду у 2014 р. Такі дані були оприлюднені на Київському міжнародному економічному форумі з посиланням на Мінекономрозвитку.

Додамо, що роздрібний товарообіг за вісім місяців скоротився на 23 %.

Водночас оптовий товарообіг за січень – серпень скоротився на 14 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1508418-kilkist-zbitkovikh-pidpriyemstv-v-ukrayini-za-pivroku-zrosla-na-3>). – 2015. – 8.10).

В Украине за период с января по август 2015 г. задолженность по выплатам зарплаты возросла на 52 %. Подобные данные были обнародованы на международном экономическом форуме, ссылаясь на Минэкономразвития. Известно также, что согласно данным

Минсоцполитики, в целом по стране на август месяц задолженность по выплате зарплаты достигла 2 млрд грн. Известно, что по состоянию на 1 июля 2015 г. задолженность по выплате зарплаты в Украине возросла на 21,9 % – до 1,915 млрд грн – это по сравнению с 1 мая 2015 г. (*Украинское рейтинговое агентство «УРА»* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/10/08/v-ukraine-na-50-vyrosla-zadolzhennost-po-zarplate>)). – 2015. – 8.10).

В ближайшее время на Луганском тепловозостроительном заводе планируется сократить 2 тыс. сотрудников. С 1 января оставшийся персонал будет отправлен в бесплатный отпуск.

Как сообщил один из сотрудников предприятия, не пожелавший разглашать своего имени, предприятие продолжительное время испытывает проблемы с вывозом продукции.

«В Россию не пустят. Боятся санкций. Не пустят и на украинскую территорию. Вот и получается, что остались мы со своими вагонами, но без зарплаты», – прокомментировал он.

Ранее сообщалось, что из-за проблем с реализацией продукции на «Лугансктепловозе» резко сократились объемы производства. В апреле 2015 г. на предприятии работал всего один цех (*«Лугансктепловозу» грозит масштабное сокращение* // *Вечерние Вести* (<http://www.gazetavv.com/news/economy/1444369906--luganskteplovozu-grozit-masshtabnoe-sokrashchenie.html>)). – 2015. – 9.10).

Наплыв беженцев в Европу не прекращается. В связи с этим ООН и Всемирный банк при поддержке Исламского банка развития собираются привлечь дополнительные средства для решения проблемы беженцев путем выпуска новых облигаций. Об этом заявили все три организации.

Стороны договорились согласовать детали намеченного плана до февраля 2016 г.

Инициатива международных организаций предполагает, с одной стороны, заручиться гарантиями стран-доноров под выпуск евробондов на определенные социальные проекты в поддержку беженцев.

В то же время у государств-кредиторов будут запрошены субсидии для снижения основных процентных ставок таким странам, как Иордания и Ливан, на долю которых приходится наибольший приток вынужденных мигрантов из Сирии.

По словам президента Всемирного банка Джима Ён Кима, для преодоления кризиса необходимы «крепкие глобальные партнерства и передовые финансовые методы».

Генсек ООН Пан Ги Мун отметил, что проблема беженцев не приобретала такой остроты со времен окончания Второй мировой войны (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2015/10/12/10083908/>)). – 2015. – 12.10).

Международное рейтинговое агентство S&P понизило долгосрочный рейтинг в иностранной валюте Евразийского банка развития до ВВВ- с ВВВ. Об этом сообщается в пресс-релизе агентства.

При этом краткосрочный рейтинг в иностранной валюте снижен до А-3 с А-2. Прогноз по ним остается «негативным».

Евразийский банк развития является международной финансовой организацией, учрежденной Россией и Казахстаном в январе 2006 г. Уставный капитал ЕАБР превышает 1,5 млрд дол. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2015/10/11/10027863>). – 2015. – 11.10).

Роскосмос не може запустити з космодрому «Бойконур» дві ракети «Зеніт» через українські санкції.

Росія купила ці ракети в українського Південного машинобудівного заводу, але після запроваджених санкцій РНБО українські фахівці не приїжджають для участі в запуску.

Старт планувався на липень цього року, потім на жовтень, нині запланований на 11 грудня, але й цю дату в Роскосмосі вже не підтверджують.

Другий «Зеніт» має у 2017 р. відправити в космос наукову обсерваторію «Спектр-РГ».

Роскосмос нині обговорює два варіанти: або запустити «Зеніт» без представників Південного машинобудівного заводу, або відправити апарати на орбіту іншими носіями (*Інформаційна агенція «Вголос»* (http://vgolos.com.ua/news/rosiya_cherez_ukrainski_sanktsii_ne_mozhe_zapustyty_rakety_v_kosmos_194611.html). – 2015. – 8.10).